BUDAPEST, 1942. DECEMBER 9. — II. ÉVFOLYAM 50. SZÁM.

MAGYAR FUTÁR

RAJNISS FERENC LAPJA

Ára: 20 fillér

FRANCIA ÖNKÉNTESEK INDULÁSA A SZOVJETFRONTRA

A MAGYAR HONVÉD

MAGYAR VADÁSZREPÜLŐK A DON VIDÉKE FÖLÖTT

„LÉLEGZET-VÉTELNYI" KIS PIHENŐ

az ellenséges aknatűz holtterében. A patak meredek partja fölött kezdődik a roham s a sík terepen jó lesz majd az ásó, a kis teknőfedezék árkolására

MAGYAR TÁBORI CSENDŐRÖK,
a rendtartás mesterei a front mögötti területen

A SZOVJETFRONT KITÜNTETETT MAGYAR HŐSEI:

JÓS MIKLÓS
százados, Kormányzói Dicsérő Elismerés a Hadiszalagon a Kardokkal

BALOGH SÁNDOR
hadnagy, Kormányzói Dicsérő Elismerés a Hadiszalagon a Kardokkal
Magyar Koronás Bronz Érdemérme a Hadiszalagon

BARDOCZ VILMOS
zászlós, Kormányzói Dicsérő Elismerés a Hadiszalagon a Kardokkal

SÜTŐ ISTVÁN
hdp. őrmester, Magyar Bronz Vitézségi Érem

MOLNÁR LÁSZLÓ
őrmester, Magyar Bronz Vitézségi Érem

DÓCZI KÁROLY
szakaszvezető, Magyar Bronz Vitézségi Érem

HÁRSHEGYI ANTAL
tizedes, Magyar Kisezüst Vitézségi Érem
Magyar Bronz Vitézségi Érem

FRONTSZAKASZÁN

MAGYAR FELDERÍTŐGÉP INDUL A SZOVJETÁLLÁSOK FÖLÉ

SZOVJET-PÁNCÉLVONATOT zsákmányoltak a honvédek. A páncélvonat már a szovjet-bandák ellen harcol; épen és üzemképesen került honvédeink birtokába . . .

. . . de nem mindegyiknél sikerül így. Ez a vonat utolsó percig védekezett; honvédeink már közvetlen-közelből, a páncélvonat fegyvereinek holtteréből adták le utolsó lövéseiket

HONVÉDTÁBOR AZ ERDŐN

A későőszi napsütés hosszú árnyékot vet szovjetföldön az erdő vastag levélszőnyegére a honvédtábor környékén

MEGJÖTT A POSTA

A frontszakasznak mindig ünnepi eseménye a posta érkezése. Üzen az otthon s a küzdelemben kemény katona elágyulva olvassa a hazai írást . . .

A SZOVJETFRONT MAGYAR HŐSI HALOTTJAI:

vitéz BORBOH FERENC
főhadnagy, az orosz fronton hősi halált halt

BANASS ERNŐ
hdp. őrmester, a Donmenti harcokban hősi halált halt

SZABÓ MIHÁLY
őrvezető, Magyar Kis-ezüst Vitézségi Érem

HOLUPKA JÓZSEF
őrvezető, Magyar Bronz Vitézségi Érem

JAPÁN DICSŐSÉGES UJ HARCAI

Japán népe az angolszászok ellen megindított nagy háború kitörésének első évfordulóját ünnepli, s a Tenno népe ujjongó örömmel üdvözli a hadsereget a szárazföldi, tengeri és légierőt, amely az elmúlott 12 hónap alatt annyi dicsőséges új haditénnyel koszorúzta meg Japán lobogóját. A Salamon szigetek körül dúló hatalmas tengeri csatákban Japán verhetetlen fölénye bebizonyosodott és Washington az elkésett jelentések hosszú sorozatában kényszerül lassan beismerni a szörnyű veszteségeket. **Guadalcanar** szigetén, ha igazak lennének az amerikai jelentések, már egyetlen japán sem állana, a tények azonban azt bizonyítják, hogy **Mac Arthur** seregének legnagyobb erőfeszítése sem tudta ezt a hadműveleti szempontokból rendkívül fontos szigetet, a kisszámú japán csapatoktól visszafoglalni. A háborús évfordulón elhangzott tokiói hivatalos megnyilatkozások józan megfontoltsággal hosszú és kemény harcokról beszélnek, de a végső győzelemben egyetlen japán sem kételkedik. **Ez a rendíthetetlen hit letöri az angolszász uralmat a Csendes-óceán területén és megteremti az új rendet az emberiség haladása és boldogulása érdekében.**

AMERIKAI „ALLIGÁTOROK" ÉRKEZÉSE GUADALCANAR SZIGETÉRE
A vízen úszik és a szárazföldön gördül az Alligátor, amíg fel nem fordítja egy jólirányzott japán ágyúlövés . . .

AZ AMERIKAI „PORTLAND" CIRKÁLÓ
551 főnyi személyzetével együtt elsüllyedt a japán tengeri erő ellen vívott veszteséges harcokban

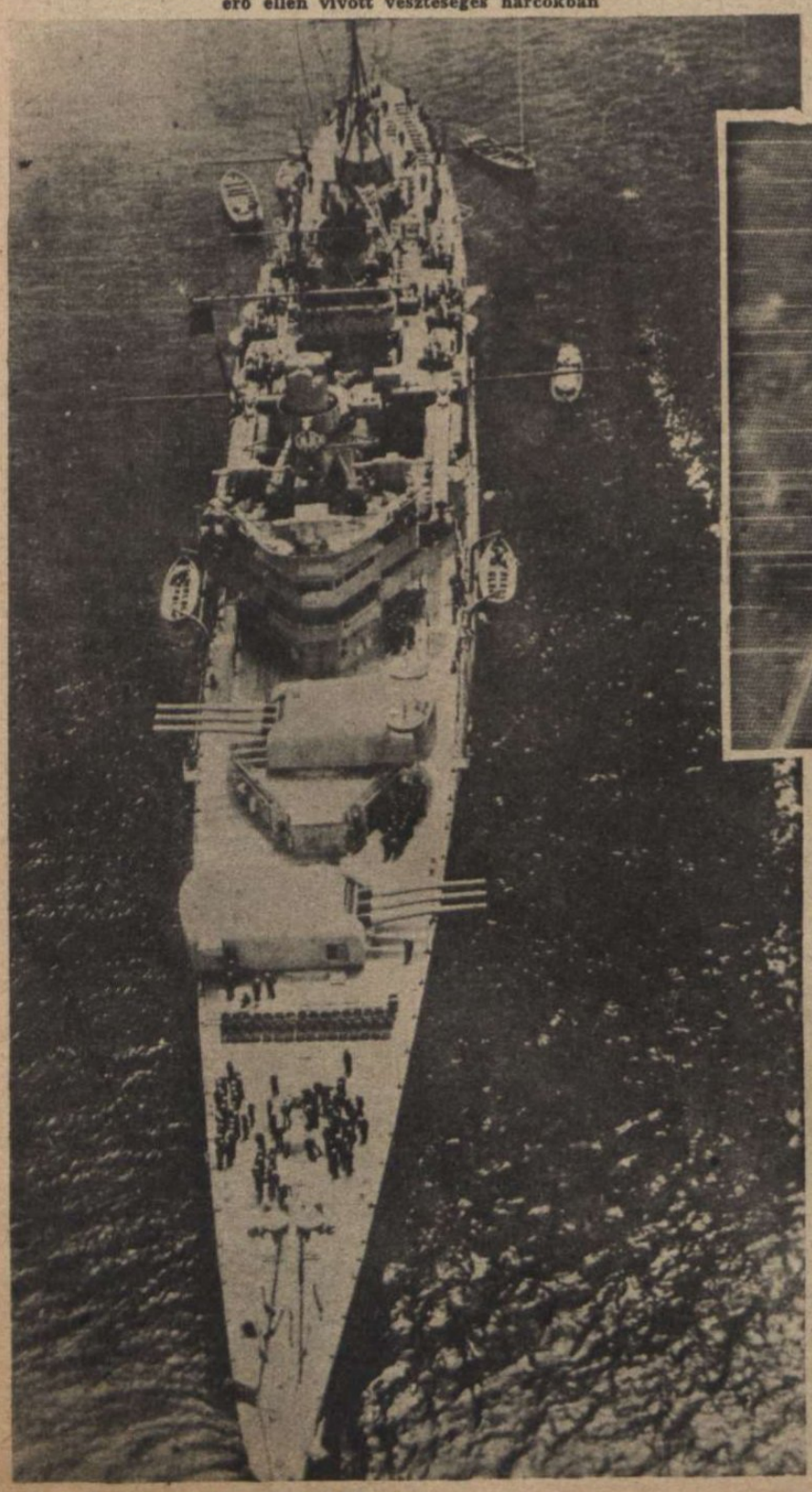

JAPÁN ROHAM GUADALCANAR SZIGETÉN
(Rádiókép.)

NÉGY AMERIKAI CIRKÁLÓT ROBBANTOTT FEL A JAPÁN TENGERÉSZET LÉGI HADEREJE A CSENDES ÓCEÁNON
(Eredeti kep Tokióból.)

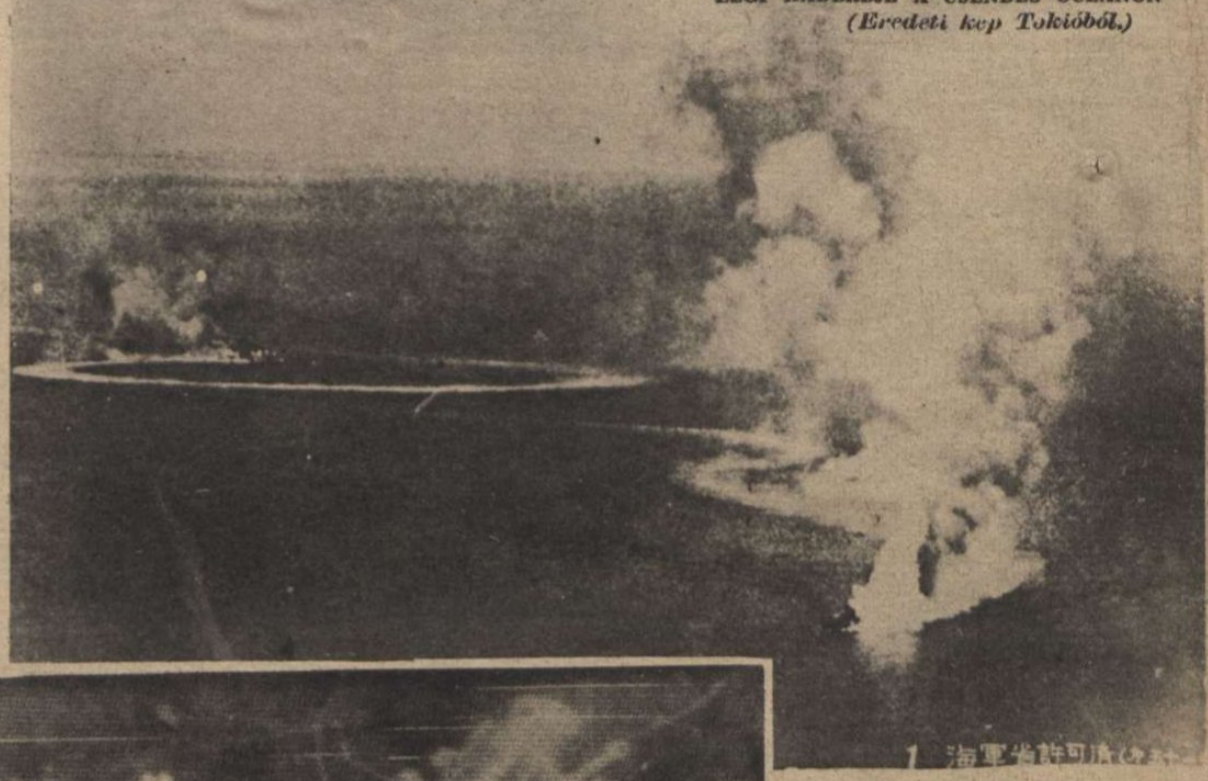

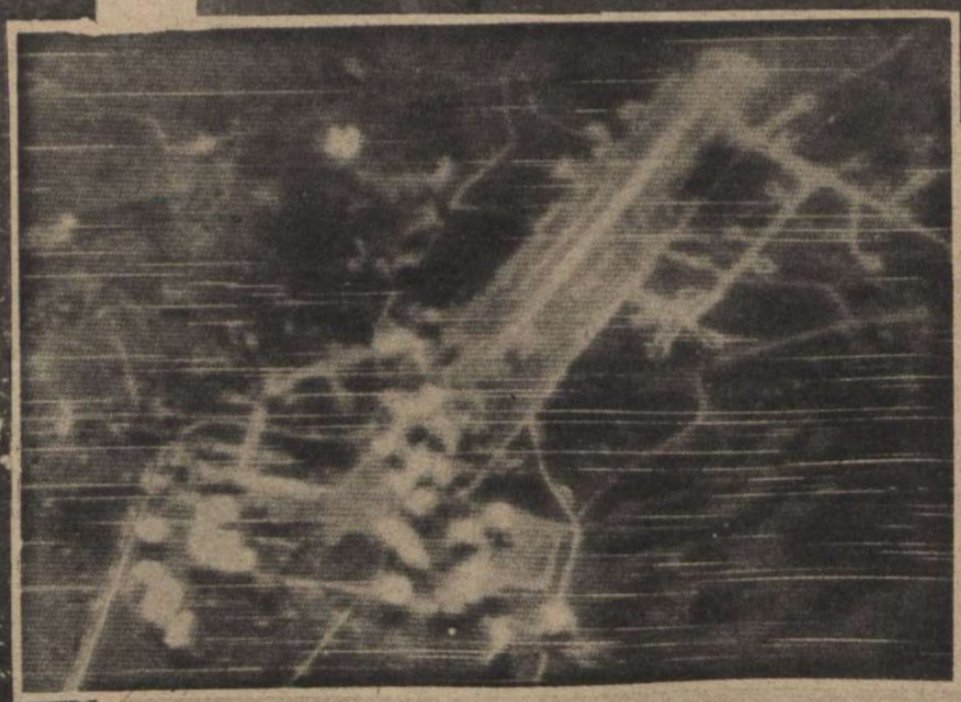

← RADIÓKÉP TOKIÓBÓL!
Az első nagy japán légitámadás Indiára. A határszéli erős angol támaszponton hatalmas tüzek lobognak. A barakktábor ég a dzsungel szélén s a többezer méter magasságban készített felvételen a fehér füstfelhők alatt, hatalmas raktárak hamvadnak el . . .

LELÖTT AMERIKAI BOMBÁZÓ AZ ALEUTA-SZIGETEKEN
(Japán rádiókép.)

HÉTRŐL HÉTRE

Frontlevelet

kaptunk, a szovjetharctéren küzdő véreinktől, amelynek szövegét az alábbiakban megindult lélekkel közöljük: „Mélyen tisztelt Főszerkesztő Úr! Immár tizennégy hónapja távol az édes szülő hazánktól, itt kint Oroszországban teljesítjük a kötelességeinket a nagy cél érdekében. A hosszú távollét sem tompította el bennünk az elesett hőseink árvái iránt érzett féltő aggodalmunkat s ezért közös elhatározásból felajánljuk a tíz napi zsoldunkat, 428 P-t (Négyszázhuszonnyolc pengőt), hogy azt az e háborúban elesett hősök árváinak támogatására fordítsák. Ez összeget a tábori posta útján juttatjuk el azzal a kéréssel, hogy a Magyar Vöröskereszthez továbbítani méltóztassék. Kérésünket megismételve maradunk továbbra is hű olvasói. Tábori posta 131/45. 1942 november 22. A század legénysége. Akik a télbeborult doni fronton szembenéznek a halállal, azok az elesett hű bajtársak árváira gondolnak s a kis zsoldot gyüjtik össze, hogy segítsenek itthon, — életük, harcuk, fáradalmaik drága magyar földjén. Ez a honvédpélda a szivekben felgyulladó pásztortűz fényével világít s üzenetet küld hazafelé, a megpróbáltatások legnehezebb évében. Azt üzeni a front, hogy ne hagyjunk egyetlen árvát, özvegyet, s itthon hagyott katonacsaládot sem elhagyatottságban a közelgő szent Karácsony ünnepén. Segítsünk városon és falun, segítsünk anyagiakkal és gondoskodó szeretettel. Titokzatos útján a lelkek összetartozásának, minden jó cselekedet kisugárzik a havas csatatérekre s hőseink győzelmi akaratát acélosítja... A Magyar Futár számot adhat arról, hogy a frontról kapott és a szerkesztőség által kiegészített honvédadományból, két magyar katonacsalád háza újjáépült, s a most érkezett újabb adományt is, 1000 pengőre kiegészítve juttatjuk el a Magyar Vöröskereszthez segíteni az árvákon, ahogy a front akarja. A zsoldjukat felajánló honvédeket pedig, Isten áldja s védje őrhelyükön...

A Duce nagyságát

Churchill beszéde és az olasz nép vezérének méltó válasza, ragyogóan bebizonyította az egész világ előtt! Az angol miniszterelnök gyűlöletet s pusztítást ígért, — az olasz műkincsek, a halhatatlan kulturális alkotások és a városi lakosság pusztítását, — Mussolini pedig a fasiszta népi forradalom igazságának öntudatával jelentette ki, hogy határtalanul Churchill felett állónak érzi magát, jóllehet Churchill hercegi családból származik, ő pedig csak egy szegény kovács fia .. Ebben a mondatban világok megütközése szikrázik s fényt vet Mussolini bámulatraméltó életére, a tehetség és a vasakarat harcára az előjogok ellen s az erkölcsi diadalra, amelyet népek és nemzetek halhatatlan vágya aratott, a nemzeti gondolat vezéreinek történelmi sikereiben. Ebben a világháborúban is hercegi sorban élő birodalmak és szegénységbe szorított nemzetek ütköztek meg egymással s a történelmi igazság mindig a szegények oldalán állott az évezredek folyamán... A Föld anyagi kincseinek túlnyomó nagy részét az angolszászok, a szovjet és a nagyhatalmak uszályába kapaszkodó, gyarmatos kis államok birtokolták s brutálisan letörték a tehetséges, szorgalmas, szaporodó népeket, hogy jogtalan kiváltságaikat lusta örömökben élvezhessék. Ahogy Mussolini mondotta: „Az angol béke megszázszorodott Versailles lenne! Az angolok kizárólag azért harcolnak, hogy az egész világot India jelenlegi állapotába sülyesszék. Rabszolgavilágot akarnak, hogy biztosíthassák az angol népnek mindennapi nyugodt emésztését... Meg kell szabadulnunk minden hamis érzelgősségtől, mert Olaszországnak barbárokkal és vadállatokkal kell szembeszállnia... A halottak is parancsolják az olaszoknak, hogy küzdjenek a győzelemig. Engedelmeskedünk a parancsnak!... A magyar nép őszinte ragaszkodással fogadja a revizió első nagy harcosának megrázó szavait s együtt érez Torino, Genova, Milano és a többi megrombolt gyönyörű olasz város lakosságával, abban a biztos reményben, hogy a hősiség és az áldozatok vállalása, megérdemelt életjogaihoz juttatja a nemes olasz nemzetet.

Erkölcs — ott?...

*Idézünk az alábbi sorokban, nem is olyan régen írott, lángoló mondatokat a szovjetről: „Oroszországban", — írja a nagy Valaki, — „egy óriás, néma embertömeg lakik, amely a béke éveiben is a legszörnyűbb hadjáratok szenvedéseit kénytelen eltűrni, egy szerencsétlen nép, amelyet a terror, a fanatizmus és a titkos rendőrség kormányoz. Olyan boldog állam a szovjet, hogy alattvalóinak a legkegyetlenebb büntetésekkel kell megtiltani a határok átlépését s diplomatáinak és ügynökeinek családjait túszoknak kell lefogni, a megbízottak visszatérésének biztosítására. A szovjet a szociális haladás rendszere, amelyben 5—6 személy lakik egy szobában s a bér alamizsnának is kevés, ahol az élet bizonytalan, a szabadság ismeretlen, a kultúra elpusztult s helyét a háborúra való felkészülés foglalta el. Ország, amelyben Istent káromolják, az embert nyomorba döntik s az irgalmat megtagadják a síron innen és túl... Erő ez, amely állandóan a civilizáció megdöntésén dolgozik, bujtó propagandával s ha már meri, — vérontással. Itt egy állam, amelynek 3 millió polgára külföldre szökött, amelynek értelmiségét módszeresen kiirtották s félmilliónyi emberét börtönbe s száműzetésbe kergették, a szibériai éhezésbe, fázásba, a bányák mélyére és az erdőirtó munkára, csak azért, mert gondolni mertek arra a szabadságra, amely az embert lassan az állat fölé emelte. Tisztességes és jószívű angol férfiak és nők nem távolodhatnak el annyira az élet valóságától, hogy a becsületes felháborodás szavát ne hallassák az oktalan szenvedések rendszere ellen...** Így írt a szovjetről — Winston Churchill, Anglia miniszterelnöke, aki most a szovjetet dícséri s a vörös hadsereg győzelmében bízik, mint „hűséges" szövetséges. A világ a feje tetejére állt, a milliomosok a kommunistákkal ölelkeznek, — de hol a tisztesség és a becsület, amelyre pár évvel ezelőtt olyan ékesen hivatkozott?...*

Amerika

hadbalépésének évfordulójára, a kulturemberiség történetében páratlan tanulmányt írt William B. Ziff, a legelőkelőbb amerikai folyóirat, az American Mercury hasábjain. Az Egyesült Államok kimaradhatott volna a véres küzdelemből; partjait, birtokállományát soha, semmiféle veszély nem fenyegette s mégis másodszor avatkozik be olthatatlan hódítószomjúságtól gyötörten, az európai szárazföldi népek szabadsága és életjogai ellen indított háborúba. A világ leggazdagabb népének szószólója, Ziff úr, a haragos, rémületesnek látja a jövendőt, Amerika földjének megszállásától fél s az orvlövészek millióinak gyors megszervezését ajánlja a kormány figyelmébe. Ziff úr szerint a szovjet és a kínai partizán-módszer bámulatra és követésre méltó. Az amerikai férfiakat, asszonyokat és gyermekeket meg kell tanítani a front mögötti gyilkosságok szakszerű foganatosítására, továbbá a robbantások és mérgezések mesterségére. A kés használatának művészetét rendszeresen kell tanítani, hogy mindenki értsen a kiállított őrök lemészárlásához... Ziff úr úgy gondolja a dolgot, hogy a csinos amerikai leányzó, odasuhan a német őrhöz, „a könyökét a szájába taszítja, hogy ne tudjon kiáltani, s a kést éllel felfelé erősen belelöki a gyomrába, vagy a bordák közé, avagy a vesék tájára, ahonnan is egy gyors, határozott mozdulattal már csak a meglepett őr szívéig kell felhúzni a kést," a kiadós hatás okából... Ajánlja Ziff úr, „a hátgerinc és a fontosabb erek átvágásának tanítását" — és az indiánok mérgezett nyillal történő viaskodásának felelevenítését... A kutak megmérgezésének módszerét már csak ártatlan melléktantárgynak nézi a kedves Ziff úr, akinek az a legeredetibb ötlete, hogy minden férfi-, nő- és gyerekpartizánt szereljenek fel egy rövidnyelű ásóval, amely egyetlen csapással széthasítja a német acélsisakot s természetesen a benne lévő fejet is... Micsoda remek ötlet! Különösen, ha a sisak tojáshéjból van s az ellenséges katona barátságosan segít a borzalmas csapás leadásában... Külön ravaszság az utak és mezők vastag bekenése olajjal. Megy-mendegél a német, által Amerikán, Hollywood felé s nem veszi észre, hogy csúszik az út a rengeteg olajtól s amikor már jól bent jár Nebraska vidékén, egyszerre csak a partizánok két oldalról meggyujtják az olajat s odavész a német... A hadüzenet évfordulóján ilyen naiv, barbár és vérengző ajánlatokkal ostromolják az amerikai kormányt a — Ziffek. Ziff... Ziff... Csak nem megvadult héber ez a Ziff úr? Mert akkor minden érthető...

Heti zs.-krónika

Rosenberg Mayer munkácsi kereskedő kéthavi fogházbüntetésben részesült, mert elfelejtette bejelenteni a — valutáját. Van külön faji valutafeledékenység is?... A 60 vádlott ellen lefolytatott nagy kommunista per végetért. A szellemi irányítók, akik többévi börtönt kaptak, a Rudas, Fleck, Braun, Kohn Ibolya, Feldmann, Zwickl és Lengyel nevekre füleltek. Magyarosítottan is anélkül, zsidók valának, csakúgy, mint régen. De mirevaló volt a belépésük a szociáldemokrata pártba? Csak nem?.. Latkóczy Imre ügyvéd és 14 vádlotttársa, több mint 30 évi fegyházbüntetéssel lakol, a zsidók számára hamisított keresztlevelek miatt. Futószalagon igazolták a beszivárgó hébereket s reméljük nem panaszkodnak, hogy a büntetést is — futószalagon kapták?... Gross-Mayer Vitka a Dob-utcában élelmiszerjegyek árusításával foglalkozott, de rajtaütöttek a detektívek. A felfedett nyomokon Herschkovits Mór, a kollegája is hurokra került. Több száz élelmiszerjegyet és dugott árut szedett össze a rendőrség a szennyes lakásokban. Az úgynevezett „szegény zsidó", a vendéglátó szegény ország rovására gazdagodik?... A debreceni Csillag Miklós, — a Stern-ágból, — árat drágított. Százezreket érő textilraktárát lefoglalták. Már a Csillag sem ragyoghat?... Herz eladta a nikkelhulladékot 25 pengőért a Weisznek, mert szíve volt. Weisz eladta a Brucknak, Bruck tovább adta Braunnak, de akkor már 86 pengő volt az áru, — nagyban, — s a rendőrség valahogy közbelépett. A láncolók ülnek. Hát szabad a nickelt fajtestvérek között így drágítani? Vagy csak a kereszténytyre vártak?... Braun Béla és Bárd Gyula szintén keresztlevél-hamisítással kereseték mindennapi betevő kalácsukat s fejenként két és félévi börtönnel bünhődtek. Az egyik zsidó avval védekezett, hogy csak játszadozott. Szabad egy ilyen ártatlan embernek — szabadon kódorogni?... A zsidó Zweig Andor és vadházastársa Feuerstein Szeréna, halálra kinozták a férfi 4 éves kis leányát. 100 sérülés volt a halott gyereken. A büntetés 10 évi és 8 évi fegyház Van ehez a szörnyű vadállatiassághoz megjegyezni való? Polgár Lajos 1 évet, Sipos-Schwarz 2 évet, Wachsler Juda 8 hónapot, Ormianer Kálmán 10 hónapot, Mechilovics Ármin 3 hónapot s Weiszbarth Imre 1 évet és 4 hónapot ül, — fajmulatásért. Mikor lesz már vége a zsidó bűnözésnek?...

„Istennel a Hazáért! Az új hadnagyok kardot rántanak

Ünnepélyes esküttétel a Ludovika Akadémia zászlója előtt

HADNAGYAVATÁS

December 6-án avatták fel a honvédség új hadnagyait a Ludovika Akadémián és a hűvösvölgyi „Bolyai" műszaki akadémián

MAGYAR

Vitéz Szombathelyi Ferenc vezérezredes, a honvédvezérkar főnöke kezet szorít az új hadnagyokkal

←

VASAS—NAGYVÁRAD 1:0 (0:0)

Nagyvárad kapusa egymásután tette ártalmatlanná a Vasas csatárok kapura küldött labdáit. Mesteri védései között egy a sok közül . . .

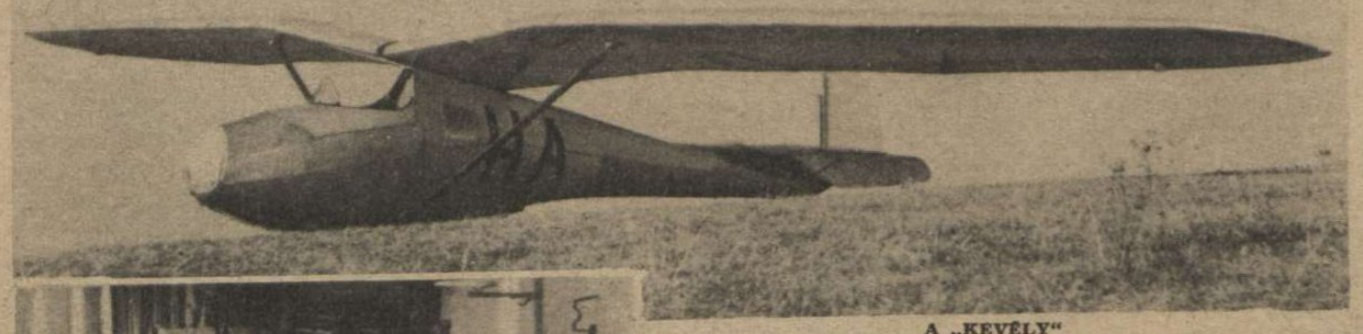

A „KEVÉLY"

egyike a gyár legmegbízhatóbb, legjobban bevált vitorlázógépeinek. A tanítványok ezrei tanulták meg rajta a magasabb repülés tudományát

VITORLÁZÓ REPÜLŐGÉPEKET

gyárt egy lelkes, fiatal mérnök — valahol Magyarországon. Magyar tervezés, magyar anyag, magyar munka — és ezeken a gépeken a magyar ifjúság sajátítja el a motoros repüléshez feltétlen szükséges előképzettséget! . . .

Hatalmas teremben állítják össze a szárnyakat. Nagy figyelmet és szakértelmet igénylő munka, hiszen a gép egész súlyát a szárnyak viselik

←

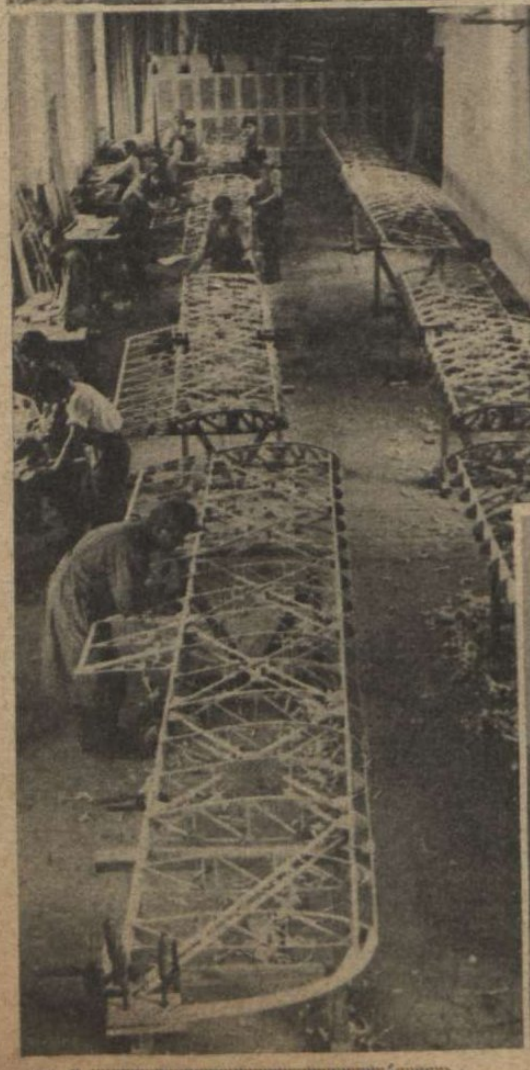

A „PINTY". EZ A JÖVŐ MAGYAR SPORTREPÜLŐGÉPE!

8—10 liter benzint fogyaszt 100 kilométerenként, a 40 lóerős motor 150 kilométer sebességgel repíti a levegőben! Ma 18.000 pengőbe kerül a megépítése — háború után nem lesz drágább, mint egy közepes árú autó

A SZERETFALVA—DÉDAI VASUT ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSA

Rendkívüli időkben, nehéz viszonyok között egyik legnagyobb alkotását, az utóbbi évtizedek egyik legnagyobb közmunkáját fejezte be a magyar munkakészség a szeretfalva—dédai vasútvonal megépítésével, melyet szombaton, december 5-én, a Kormányzó úr jelenlétében adtak át a forgalomnak.

A dédai ünnepség a magyar munka ünnepe volt; hasonlíthatatlanul nehéz terepviszonyok között, 27.000 munkás másfélesztendei munkájának eredményeképpen gördült ki a dédai állomásról az első menetrendszerű személyvonat az új vasútvonalon. Az előkelőségek mellett kucsmás székely falusiak néztek meghatottan az első vonat után . . .

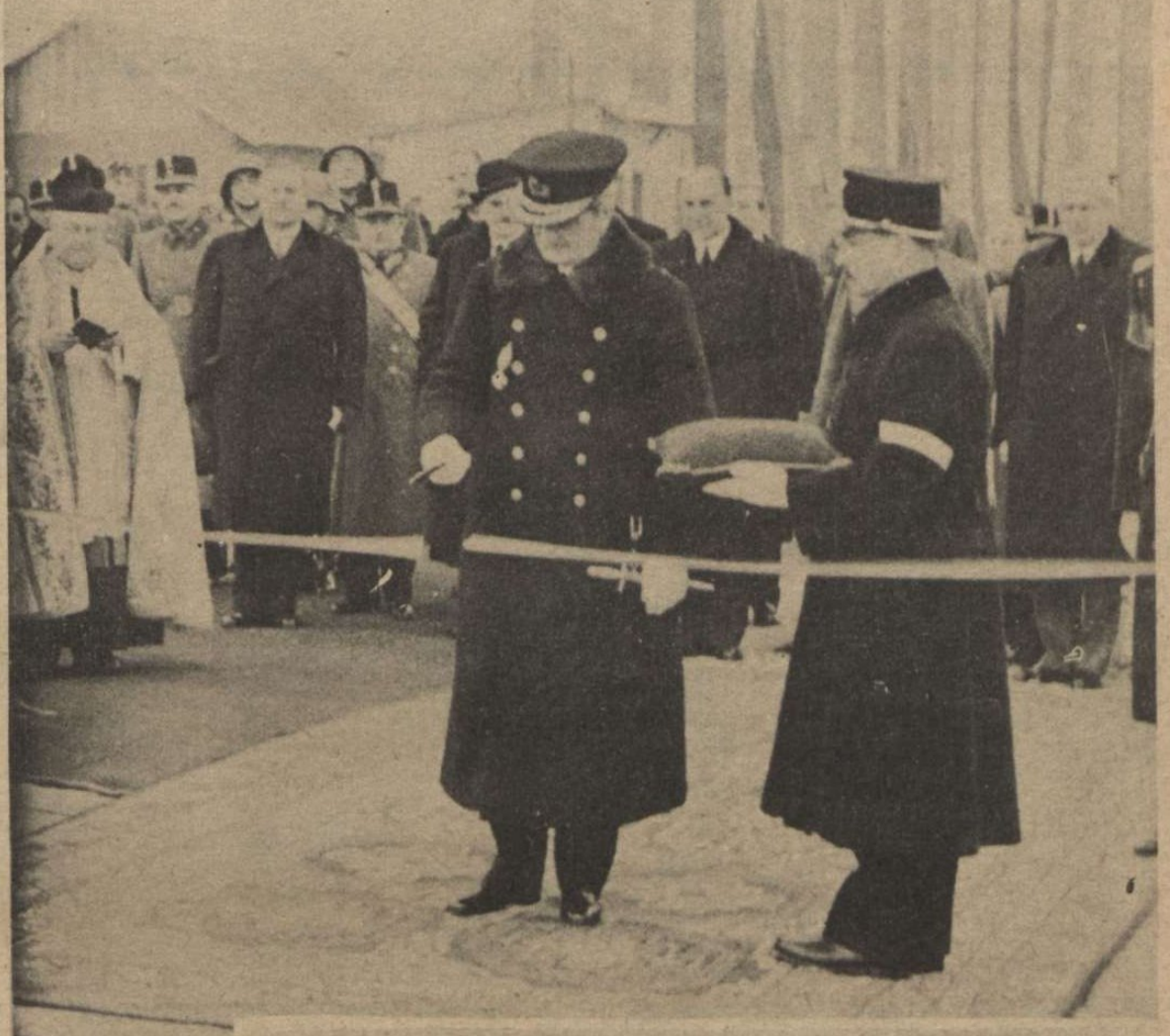

A kormányzó úr a zárószalag elvágásával ünnepélyesen megnyitja az új vasútvonalat
(Erdődy Mihály felvétele.)

KÉPHÍRADÓ

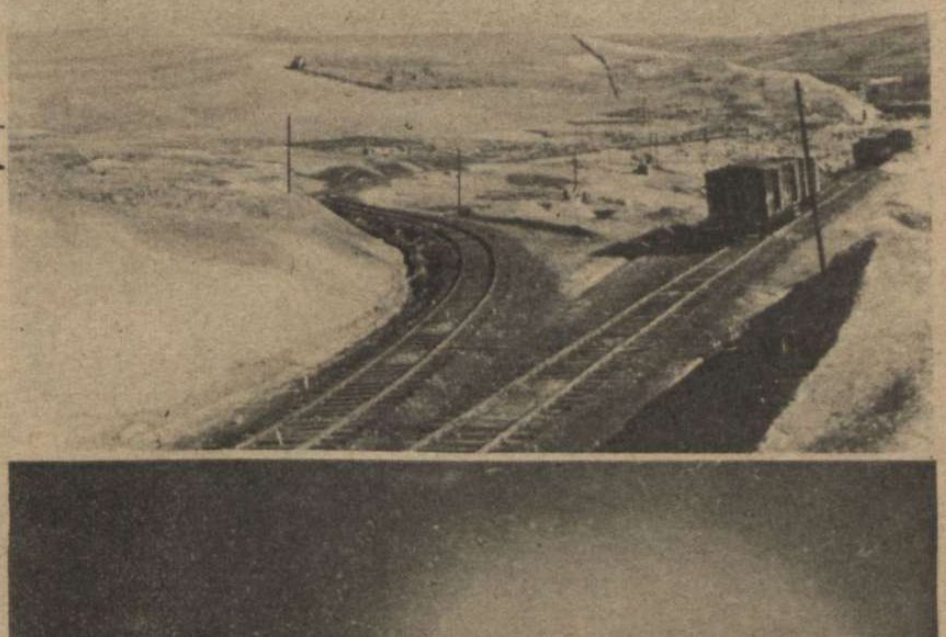

Kerülővágány az egyik fontos terepszakaszon

EGY KÖZBEESŐ ÁLLOMÁS:
Elkészült a monorfalvai vasútállomás is. A munkások már csak a terepet egyengetik a barátságos új épület körül

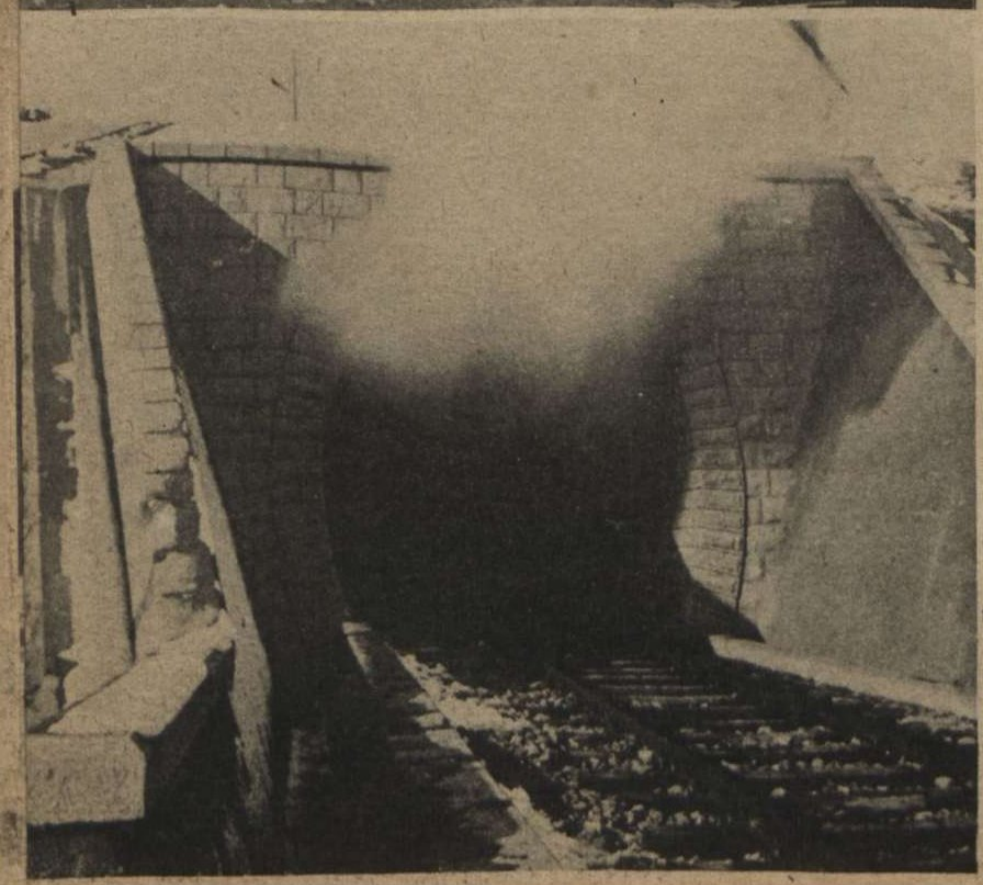

Az első tehervonat az alagút szájában. A 18 hónap megfeszített munkájával elkészült vasútvonallal Székelyföld közlekedési viszonyai óriási mértékben javultak meg

Fáradságos munkával készült el az alagút. Rendkívüli nehézsége, állandóan mozgásban lévő földrétegek akadályozták elkészítését

A HÉT LEGÉRDEKESEBB KÉPE: A KÉT AMERY

Világ

Az apa (jobboldalon) az angol imperializmus megtestesítője, a fia elhagyta Angliát s Franciaország területéről Berlinbe utazott, ahol rádión hirdette meg a világnak, hogy Európa közös ellensége a bolsevizmus, amelynek leverésében Anglia is Németországot kellene segítse . . .

STEINHAUSEN — AMERIKÁBAN

A zsidók lelkesítésére készült ez a reklámkép az Egyesült Államokban. Szövege elmondja, hogy a nebraskai Steinhausen szívesen aláírja a kötelezvényt, hogy jövőre rengeteg juhot szed össze, biztosítani a demokráciák győzelmét. Steinhausen, ha már muszáj, milliomos lesz, új hazája érdekében . . .

„ISTEN VELED MAMA, CÉLOM YOKOHAMA . . .“

Ez az új amerikai matrózének, amelyet New York milliomosainak mulatóhelyén, a göndörhajú zsidó zenekarvezető órákon át dirigál a táncosok örömére. Yokohamába azonban csak amerikai hadifoglyok vonultak be . . .

ÉJJELI SZÓRAKOZTATÁS AZ AMERIKAI MATRÓZOKNAK

Ruth Harrison, a híres táncosnő pereg a kaszárnyában. Ahogy New York jelenti, 225 katonai táborban 50.000 matróz élvezi éjszakánként a színésznők és táncosnők művészetét... Mit tud a hódítószándékú Amerika, Európa népeinek hazát és életet védő kegyetlen harcairól?! . . .

A FELNŐTT DIANA DURBIN

is hónapok óta az amerikai kaszárnyákat járja. A reklámutakat a hadsereg fizeti a moziszínésznőknek, hogy örüljenek a boyok s felejtsék el a — jövendőt . . .

FILMSZÍNÉSZNŐ A GÉPPUSKÁNÁL

Ann Sheridan, a hollywoodi mozicsillag az amerikai katonatáborban a géppuskát babrálja. Sehol a világon, egyetlen hadseregben sem engedik meg az ilyen játszadozást, de Amerikában ez a divat . . .

AMERIKAI HADGYAKORLAT

Szebb mint a valóság. Mesterséges ködben, a tankokról és a harckocsik előtt tánclépésekben lövik a hadfiak a képzelt ellenséget . . .

Újság

FRANCO,
A SPANYOL ÁLLAMFŐ 50 ÉVES
A Caudillót melegen ünnepelte a spanyol nemzet s a külföldi üdvözletek a nacionalista államok lelki összetartozását bizonyították be →

LETARTÓZTATÁSOK FRANCIAORSZÁGBAN

A francia hatóságok az elmúlott héten letartóztatták Herriot volt miniszterelnököt (fent balra), Jouhaux marxista munkásvezért (fent jobbra), Tessaut volt külügyi államtitkárt (lent balra), és Borotra volt francia sportvezért (lent jobbra). A négy letartóztatás nagy feltűnést keltett.

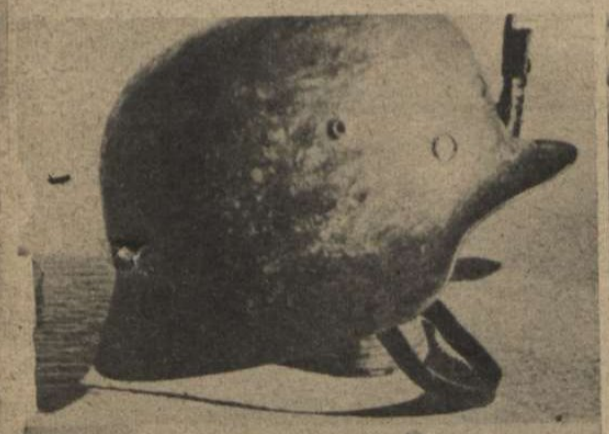

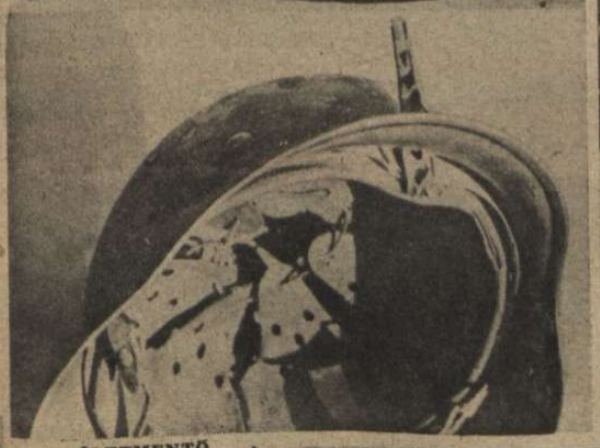

VILÁGBAJNOKOK A JÉGEN
A Baier-pár táncbemutatója a megnyitott berlini jégpályán

MAJ BRITT,
a svéd korcsolyaművésznő a stockholmi első versenyen nagy sikert aratott

ÉLETMENTŐ ACÉLSISAK ↑

A gránátszilánk átütötte a sisakot, pontosan a homlokhely közepén, de legyöngült az ellenállástól s csak könnyen sebezte meg a szerencsés harcost. Sisak nélkül halálos lett volna az ütés . . .

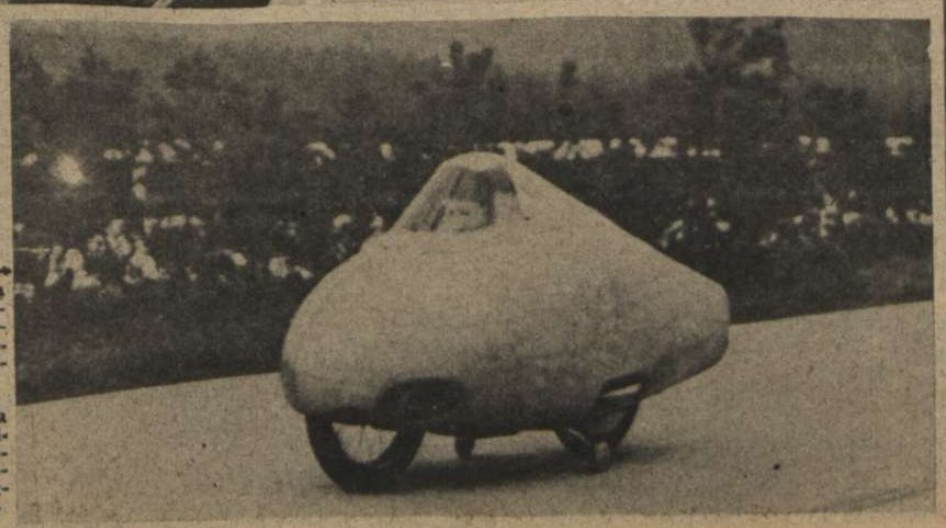

280 KILOMÉTER ÓRÁNKÉNT! →

Ernst Henne tartja már 5 év óta a világrekordot, kétkerekű versenygépkocsijával. A vadászrepülők már 700 kilométeres sebességgel rohannak a levegőben, de a földön a 280 kilométeres óránkénti sebesség, a gépkocsi legmagasabb teljesítménye

25 éves a független Finnország

Testvérnépünk, nemzeti felszabadulásának nagy ünnepét, háborús áldozattal szenteli meg... A cári elnyomás kegyetlen, évszázados kísérletei után, 25 évvel ezelőtt, 1917 december ó-án, a finn országgyűlés kimondotta teljes függetlenségét s a nép mámoros örömmel fogadta a vértelen átalakulást. Oroszország **elismerte** Finnország függetlenségét s mégis vérrel kellett fizetni a szabadságért, mert a vörös csapatok megszállották Délfinnországot s vadállati kegyetlenséggel ölték, gyilkolták a finn népet. Az önvédelem dicsőséges szabadságharcát **Mannerheim** báró szervezte meg, a Németországban kiképzett finn vadászok élén. A nép lelkesen csatlakozott az önkéntes csapatokhoz s a vakmerő, halálraszánt támadások hosszú sorozatában, Mannerheim fiatal serege elfoglalta a vörösöktől **Tampere** városát, hatalmas győzelmet aratott **Rautu** csataterén s a németekkel együtt elfoglalta Helsinkit. A fehér csapatok 1918 április 25-én bevonultak **Viipuriba** s május havában már Finnország déli határain állottak, **ahol a döntő ütközetben véglegesen szétverték a vörös csapatokat.** Finnország szabad negyed évszázada, egy életerős, tiszta, dolgos nép diadalútja volt a békés, szebb jövendő felé, amíg a bolsevizmus újra rátámadt s hősi küzdelemre kényszerítette a megpróbált kis országot. **A finn nemzet a tengelyhatalmak oldalán, bámulatraméltó szívóssággal küzd a végső győzelemért s a testvér magyar nép, a közös harc és cél történelmi napjaiban, szeretettel ünnepli szívében a finn feltámadás emléknapját.**

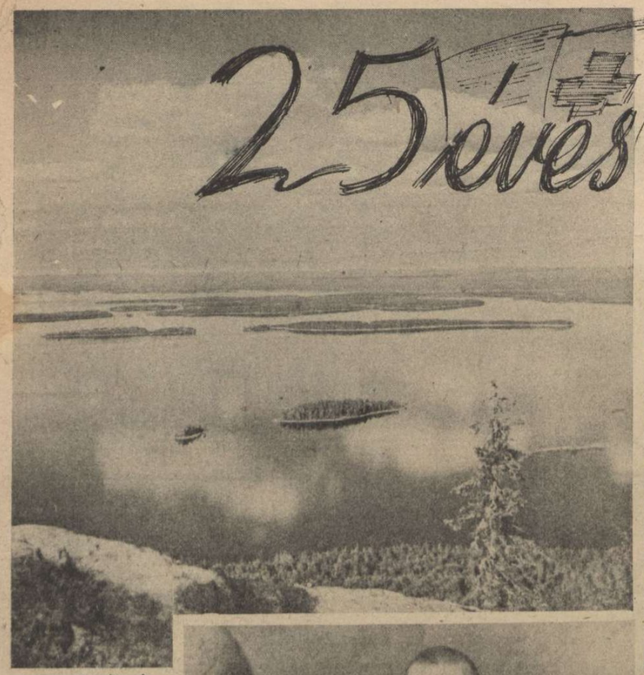

SUOMI CSODÁS FÖLDJE
Összeforrasztotta a véres, bús történelem a tájat és a népet. A tavak s az erdők északi világban a finn nép boldogan élli sajátos életét s csak ősi földjéért harcol minden erejével...

MANNERHEIM MARSALL LEGÚJABB KÉPE
Finnország katonavezére 25 évvel ezelőtt csatába vezette önkénteseit a vörös hordák ellen s most egy kiváló hadsereg élén vívja a végső nagy harcot népének szabad életéért

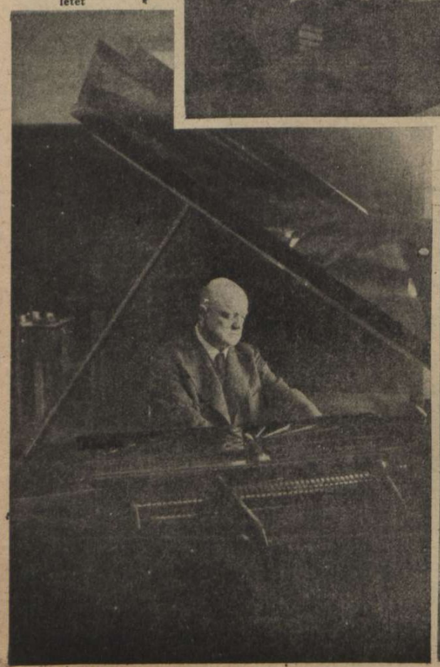

JEAN SIBELIUS,
a legnagyobb finn zeneszerző. Testvérnépünk mély, igaz népi kultúrája kivívta a világ tiszteletét

SZABADSÁGÜNNEP HELSINKIBEN
A finn főváros is sokat szenvedett. A Kalevala hősi legendái elevenednek meg a finn nemzet súlyos harcaiban s a város és a falu közös, szent akarattal küzd és áldoz a jövendőért

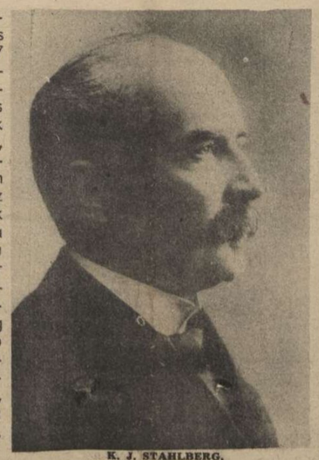

K. J. STAHLBERG,
a finn köztársaság első elnöke, 1919—1925 között

PEHR EVIND SVINHUFVUD
finn államelnök 1931—1937 között. Svinhufvud Finnország miniszterelnöke volt a függetlenségi nyilatkozat kiadása és az 1918-as szabadságharc idején

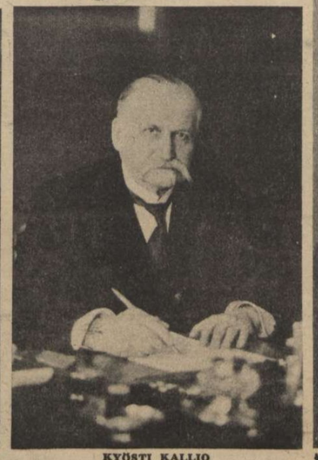

KYÖSTI KALLIO
Finnország parasztelnöke 1937—1940 között. A népi egység testvéri ereje állította csatasorba a finn népet, amikor a vörös óriás megtámadta

RISTO RYTI,
a finn államelnök 1940 óta. Risto Ryti miniszterelnök volt az 1939-es szovjet rablóhadjárat idején s nyugodt, de fanatikusan harcos állásfoglalásával halhatatlan érdemeket szerzett a szabadságharc megszervezésében

FINN GÉPPUSKÁSOK KÖZELHARCA
a támadó szovjetegységek ellen az aunusi földszoroson

KAKISALMI, A FELÉGETETT VÁROS
Ez a szovjet műve s kultúrája, amelyet a környező nemzeteknek ígér! Békés, dolgos emberek felperzselt otthona meredt füstkösen az égre, ahol a bolsevizmus lábat vethet

V. A. KOSKENNIEMI
Finnország legnagyobb élő költője. A finn nyelv és művészet fejlődése a nép lelkét er... i, az egyetem... ken éppen úgy, mint az őserdők kis falvaiban...

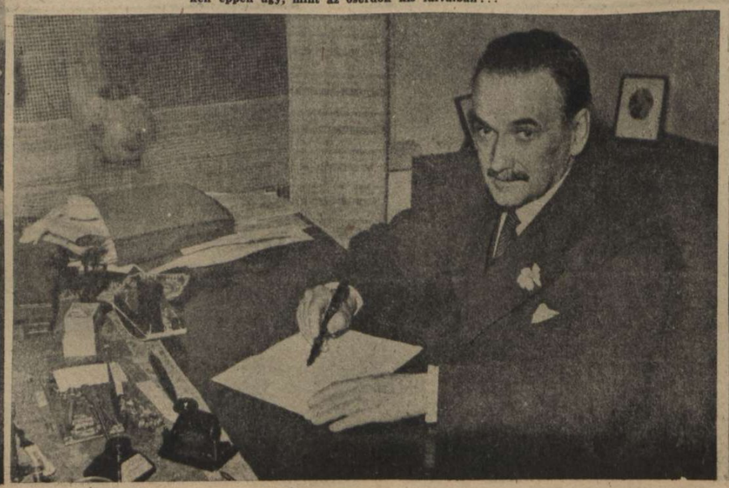

WAINÖ AALTONEN,
a nagy finn szobrász. Márványban, kőben, színekben, dallamban és nyelvi szépségekben, az évezredes kultúrát megvédi és gazdagítja a finn művészet, a legsúlyosabb harcok idején is...

A TURKUI KÖZKÓRHÁZ
Finnország egészségügyi szervezete, a népi erő védelmének értelmes és komoly akaratáról tanuskodik

AZ ALEKSIS KIVI NÉPISKOLA HELSINKIBEN
A finn iskolarendszer, az egységes szellemű népiskolák és népfőiskolák gazdag hálózata, testvérnépünk legnagyobb kincse és büszkesége!...

Erősödő harcok

NÉMET PÁNCÉLOSOK HARCI FELVONULÁSA AFRIKÁBAN

HEINKEL 111-ES HARCI GÉP BIZERTA REPÜLŐTERÉN
Tuniszban erősödik a tengelyhatalmak légi fölénye

A tuniszi harcokban az **első nagyobbszabású ütközeteket fölényesen vívták meg a tengelyhatalmak csapatai, s 1100 foglyot, 70 páncélost és 40 ágyút zsákmányoltak.** A villámgyorsnak hirdetett amerikai előretörés ellanyhult s a legfontosabb útkereszteződéseket és csomópontokat rohamokkal foglalták el a tengelyhatalmak csapatai az egyesült amerikai-angol hadaktól. A német és az olasz légierő **Algir** és **Bone** kikötőjét szünettelenül bombázza s nagy károkat okoz az angolszászok utánpótlási oszlopainak. A légifölényt érdekesen bizonyítja az a tény, hogy Bone kikötője felett a tengelyhatalmak harcigépei 14 angolszász repülőgépet lőttek le, veszteség nélkül. **A kirenaikai hadszíntéren** mérsékelt katonai tevékenység folyik, de a jelentések szerint az angolok **újabb támadásra készülődnek. A végleges és gyors győzelem hite azonban már szétfoszlott s Churchill legújabb megnyilatkozása is azt bizonyítja, hogy az angolszászok nehéz és hosszú afrikai küzdelemre számítanak...**

OLASZ JÁRŐR EGY ARABS FALUBAN AZ ALGÉRIAI HATÁRON

NÉMET HARCKOCSI
a sivatag nehéz, ismeretlen terepén harci állásba vonul

ALGÉRIA HATÁRVIDÉKÉN
Olasz század visszaérkezése a szaharai felderítő útról. Napokon át 50—60 fokos hőségben meneteltek ezek a szívós harcosok s az embertelenül fárasztó feladat megoldása után, bizony jól esik az árnyék a pálmák között

OLASZ ŐRTORONY
A DATOLYAPÁLMÁK VÉDELMÉBEN
Az algériai határ a nagy katonai várakozás színhelye...

SZÉTLŐTT, FORGÓTORNYOS ANGOL HARCKOCSIT
tanulmányoznak az olasz és német bajtársak az afrikai fronton

Északafrikában

FRANCIA BOMBÁZÓGÉP EGY TUNISZI REPÜLŐTÉREN
Német pilóta vezeti . . .

BOMBÁZÁS A SIVATAGBAN
A hatalmas, feltörő füstfelhők a megtámadott gépeket takarják. A sivatagi harc kevés lehetőséget nyujt az álcázásra s a zuhanóbombázók tiszta célokra dobálják halálos terhüket . . .

NÉMET EJTŐERNYŐS KATONÁK
a tuniszi front előretolt őrhelyén. A nagy harc megkezdődött már az amerikai-angol hadsereg ellen...

AMERIKAI TISZT
melegen érdeklődik a marokkói arabok között a — helyzetről. Az arabs őslakosság már megismerte az új foglalókat s nem lelkesedik értük . . .

CSODÁLATOS TŰZIJÁTÉK A SIVATAGBAN
Az éjjeli légiharcról készített ritkaszép felvétel a gránátok és a géppuskák lövedékeinek tüzes csóváit örökítette meg. A fénykép egy gyorsan ásott homokűregben készült, a tengelyhatalmak és az angolszászok repülőinek heves összecsapása idején

AZ ANGOL HADSEREG
műszaki osztagait hosszú ideig foglalkoztatja az olasz és német aknák felszedése és eltávolítása az előnyomulási útvonalról . . .

AMERIKAI CSAPATOK TUNISZ HATÁRÁN
A katonai felszerelés még rendetlen összevisszaságban fekszik az utánpótlási vonalon . . .

VÉGSŐ ERŐPRÓBA

A keleti hadszíntéren elképzelhetetlenül heves és elkeseredett csaták tombolnak, de a hadiszerencse sehol sem hajlik döntő módon a rohamokra hajszolt vörös hadsereg felé. Az arcvonal déli szakaszán és a középső arcvonalon **Timosenko** és **Zsukov** hadseregei a nagy összefüggő támadás harmadik hetében sem tudták kierőszakolni az előre beharangozott nagy áttörést, s hadműveleti komoly sikerek nélkül növelik a szovjet **véres veszteségeit.** Az időjárás még mindig egyenetlen, s szilárdra fagyott terepszakaszon néhány sikeres nap után, sárba fulladt sok szovjet páncélos támadás. Az angol sajtó katonai szakértői szerint **ennek a megrendelt általános vörös támadásnak esetleges kudarca, a tengelyhatalmak felbecsülhetetlen győzelmét jelentené, s meghatározná a tavasszal meginduló új hadjárat sorsát is...** Az emberanyagban, harckocsikban és repülőgépekben elszenvedett szovjetveszteségek felmorzsolják a vörös támadások lendületét, s a tengelyhatalmak valóban az egyik legfontosabb győzelmüket könyvelhetik el, ha a hősi ellenáliással sikerül a frontokat tavaszig **megmerevíteni.** A nagyobbszabású hadműveleteket megakadályozó kemény tél már nincs messze s a vörös hadsereg támadó oszlopait nemsokára **Tél tábornok** állítja meg, s bebizonyítja, hogy **a szovjet véres áldozata ebben az esztendőben is hiábavaló volt...**

VIJJOG A STUKA!
A szovjetfronton kifejlődött óriás útközetekben a német zuhanóbombázók harci ereje töri szét a vörös támadásokat

ÉG A SZOVJETTANK
a német állásokban A harckocsi legénysége elpusztult

SZOVJETÚT A DONI KANYARBAN
Még mindig szeszélyesen változó az időjárás; egyik nap csontig fagy a terep s másnap mocsár önti el a felvonulás útjait

NÉMET ZUHANÓBOMBÁZÓ SZTALINGRÁD FÖLÖTT
A rendkívül érdekes légi felvétel egy másik zuhanóbombázóból készült

AKADÁLYON ÁT!

A ROHAMCSAPAT VEZETŐJE A PARANCSOT VÁRJA!

A SZOVJET HARCTÉREN

MEGSEMMISITŐ SZOVJETVERESÉGEK
A kalinini szakaszon, ahol a vörösök betörtek a német állásokba, a nehéz harcok során nemcsak visszaverték Zsukov tábornok csapatait, hanem felmorzsolták a támadók erőit

A HARC VÉGE
Az első hóval ellepett sátateret szovjethalottak borítják

ZSUKOV TÁBORNOK,
aki Kalinin és Toropec között a vörös támadásokat vezeti és felmorzsoltatja a vörös hadsereg tartalékait. Rangját 10 csillag jelzi...

A GLECCSEREK VILÁGÁBAN
Német vadászok megfigyelőhelye a kaukázusi Elbrusz havas bércei között

ÚJ HARC ALAKUL KI A FALU SZÉLÉN
Géppuska biztosítja az előnyomulást a vörösöktől megszállott községbe

RIADÓ A FÖLDKÖZI-TENGEREN!
Az olasz hajókaravánt kísérő hadihajók angol tengeralattjárókkal veszik fel a küzdelmet. Megkezdődik a nagy vadászat a „cápák" ellen...

VÉGLEGES HADI BERENDEZKEDÉS MARSEILLE PARTVIDÉKÉN
A Földközi-tenger európai partjain a tengelyhatalmak seregei őrködnek
(A Magyar Futár eredeti rádióképe.)

HADIJELENTÉSEK, CSATÁK ÉS ÚJ

Az események összjátéka lassan kibontakozik a téli világhadjárat tényeiből. Az angolszász hadvezetőség nyilvánvalóan világtervbe foglalta össze a különböző frontokon megindított hadicselekményeket, s arra számított, hogy az egyiptomi földön megindított támadás, az északafrikai betörés, a csendesóceáni tengeri ütközetek és a vörös hadsereg téli hadműveletei, együttesen megrendítik a tengelyhatalmak félelmetes erejét és átjátsszák a kezdeményezés az angolszász-bolsevista szövetségesek kezére. Ennek a lehetőségnek varázsa szédítette előlegezett örömökbe a demokráciák közvéleményét, s az óriási méretekben megindított propaganda is az együttes hadműveletek sikerének célját szolgálta. *Ma már nyugodtan megállapítható, hogy a szövetségesek tetszetős terveit a tengelyhatalmak ellenálló ereje a komoly kifejlődés előtt meghiúsította.* Nehéz és súlyos csaták, történelmi események zajlottak le, de az erőviszonyok nem változtak meg, sőt olyan intézkedéseket váltottak ki, amelyek a tengelyhatalmak erejét a jövőt illetően csak megacélozták. *Északafrika* megrohanása például, véglegesen megszüntette a lehetőségét a megnemszállott Franciaország esetleges megrohanásának és kiküszöbölte Európa védelméből az utolsó kétértelműséget is. *Toulon* hadikikötőjében megsemmisült a francia flotta, s a tenger vizébe temette véglegesen Franciaország nagyhatalmi igényeit, azzal az angol reménykedéssel együtt, hogy a francia flotta mégiscsak átjut valahogy az angol támaszpontokra, — jóvátételnek a sűrű egymásutánban elveszített hadihajókért... *„A butaságnál rosszabb cselekedet pusztította el a francia flottát"* — mondotta *Churchill*, s ez a kijelentés keserű csalódást árul el. Az angol katonai szakértők jól tudják, hogy a különböző helyeken fellángoltatott új harcok *megosztják az angolszász erőket*, s lehetőséget adnak a részletekben való felmorzsolására. Az erőteljesen megindított afrikai hadjárat ideje óta elgyöngültek a Németország ellen irányított légitámadások, ami azt bizonyítja, hogy Anglia légihadereje nem tud több fronton egyszerre eredményesen harcolni, de ugyanakkor az afrikai két hadszíntéren sem sikerült a légifölény olyan mértékű biztosítása, amely Tunisz gyors elfoglalását lehetővé tette volna. Az afrikai késedelem s a tuniszi olasz-német csapattestek megerősítése újabb és újabb hajórajok igénybevételére kényszeríti az angolszászokat s természetes dolog, hogy az afrikai utánpótlásra igénybevett szállítóhajókat a világforgalom más fontos vonalairól vonják el, új zavarok felidézésével. *A német búvárhajók veszedelme a legrosszabb időjárásban sem csökken és Churchill joggal figyelmeztette Angliát arra, hogy „a tengeralattjáró háború nemhogy veszítene hevességéből, hanem egyre veszedelmesebb lesz..."*

Érdekes jelenség, hogy a hatványozott mértékben meghirdetett átmeneti győzelmek sem tudták a két angolszász világhatalom féltékeny versengését megszelidíteni. *Északafrikában már valóságos komédiává fajult a küzdelem Darlan és de Gaulle tábornokok között*, s a szenvedélyen szócsata a harcok idején csak azért lehetséges, mert a két francia vezér hátamögött tulajdonképpen *Anglia és Amerika veszekszik és küzd egymás ellen.* Darlan új nyilatkozata szerint, Petain marsall nevében vette át az uralmat úgy az afrikai hadsereg, mint a gyarmattartományok fölött, egy újonnan alakított kormányzóbizottság élén. De Gaulle tábornok hívei *árulónak* nevezik Darlant, a kezükben lévő rádióállomásokon át, s miközben a franciák veszekednek, Amerika véglegesen berendezkedik Franciaország afrikai gyarmatain...

Az angolszászok a felszabadítás ürügyével tökéletesen tönkreteszik és az éhinség felé hajszolják Franciaországot. Marokkó, Algéria és Tunisz még az angol blokád ideje alatt is igen tekintélyes mennyiségű élelmiszert szállított az anyaországnak s ez a segítség most véglegesen elmaradt. A háború kitörése előtt ebből a három tengerparti gyarmatból évenként 391,000 tonna búza, 51,000 tonna szárazfőzelék, 90,000 tonna frissfőzelék, 192,000 tonna gyümölcs, 610,000 tonna olajmag, 49,000 tonna növényolaj, 28,300 tonna kakaó, 13,400 tonna kávé, 47,000 tonna tengeri és 9,300 tonna tojás, 18,600 hektoliter bor, 793,000 darab juh, 833,000 tonna foszfát, rengeteg vas, mangán és ólomérc s egyéb bányatermék érkezett Franciaországba. Ezek a számok azt bizonyítják, hogy *Franciaország helyzete rendkívüli módon megsúlyosbodott s a tél folyamán a kenyér, a zsír és a zöldség adagok újabb leszállítása elkerülhetetlen lesz. Az angolszászok szolgálatába lépett tábornokok, admirálisok és politikusok a legnagyobb szerencsélenséget zúdítják a háború folyamán kegyetlenül megpróbált francia népre.*

A szovjetfronton

nem történt lényegesebb változás a hét folyamán. A csaták és az ütközetek hevessége több szakaszon érezhetően csökkent, más helyeken pedig újra fellángolt, valószínűleg a gyorsan összeszedett tartalékok bevetésének arányában.

A *Kaukázus* nyugati részén az orosz erők igen hatalmas gyalogsági és műszaki kötelékek harcbavetésével indítottak támadást a megerősített német állások ellen. Az egyesített tüzérségi és gyalogsági tűz leküzdötte a rohamokat s a szovjetkísérletezés komoly és véres veszteségekbe fulladt. *Tuapszétől* keletre elkeseredett harcok ingatták meg a vörös támadást, s a *Terek* mentén megújult nagy küzdelemben a német gyorskötelékek sikeres támadóvállalkozást hajtottak végre, nagyobb területet foglaltak el és megsemmisítettek több ellenséges, lovas és gépesített egységet. A vörösök 1600 foglyot, igen sok halottat és harckocsit vesztettek. A Kaukázusban az áradások és a járhatatlan utak erősen akadályozzák az előnyomulást, a helyi ütközetekben pedig a vörösök vesztesége állandóan növekszik.

A *Kalmük sivatagon* a németek szétugrasztottak egy ellenséges gyalogos zászlóaljat, megsemmisítettek 8 páncélkocsit s nagyobb szovjetegységeket

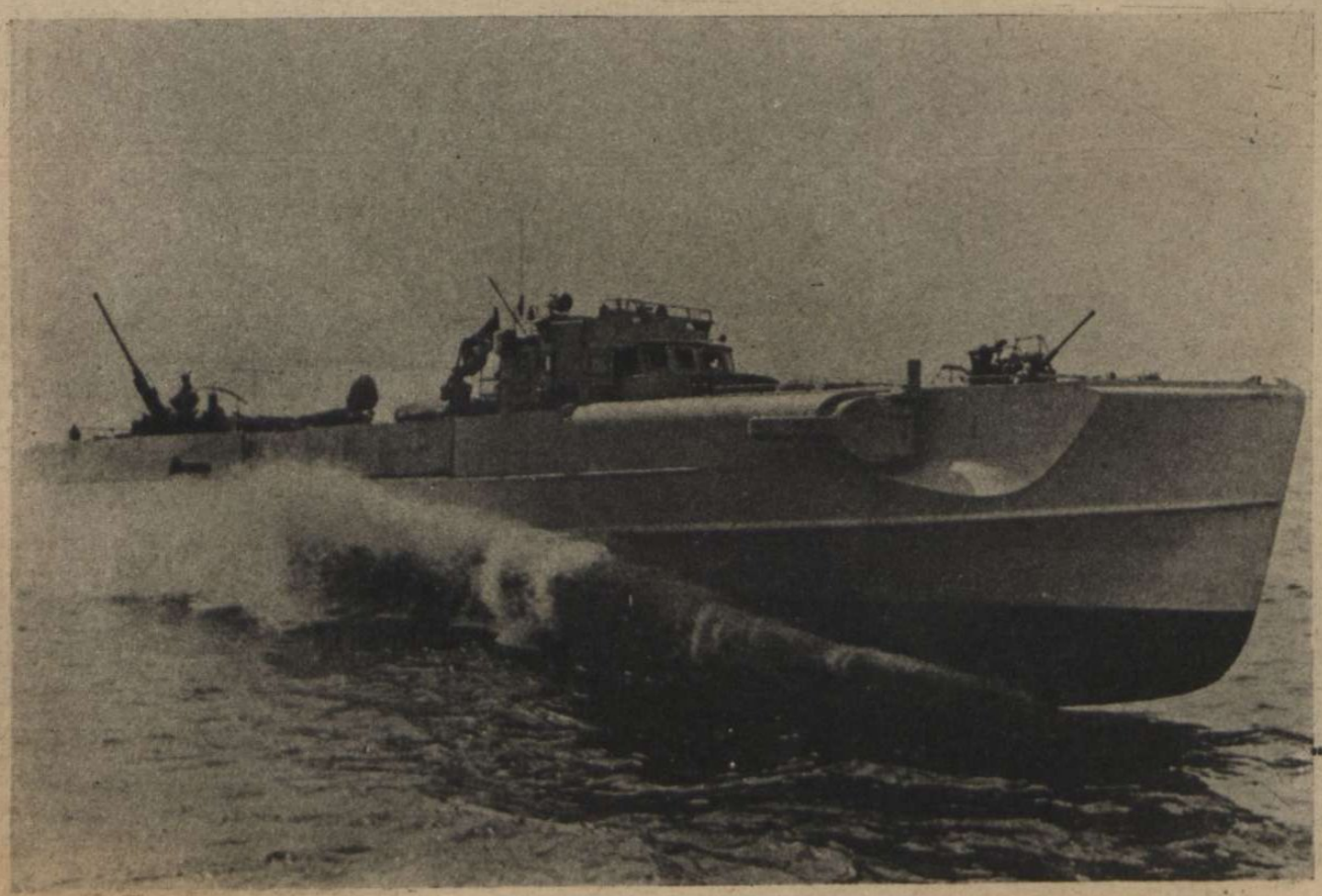

NÉMET GYORSNASZAD A LA MANCHE CSATORNÁBAN
Ez a félelmetes harci egység merész támadásokkal védi az európai partokat...

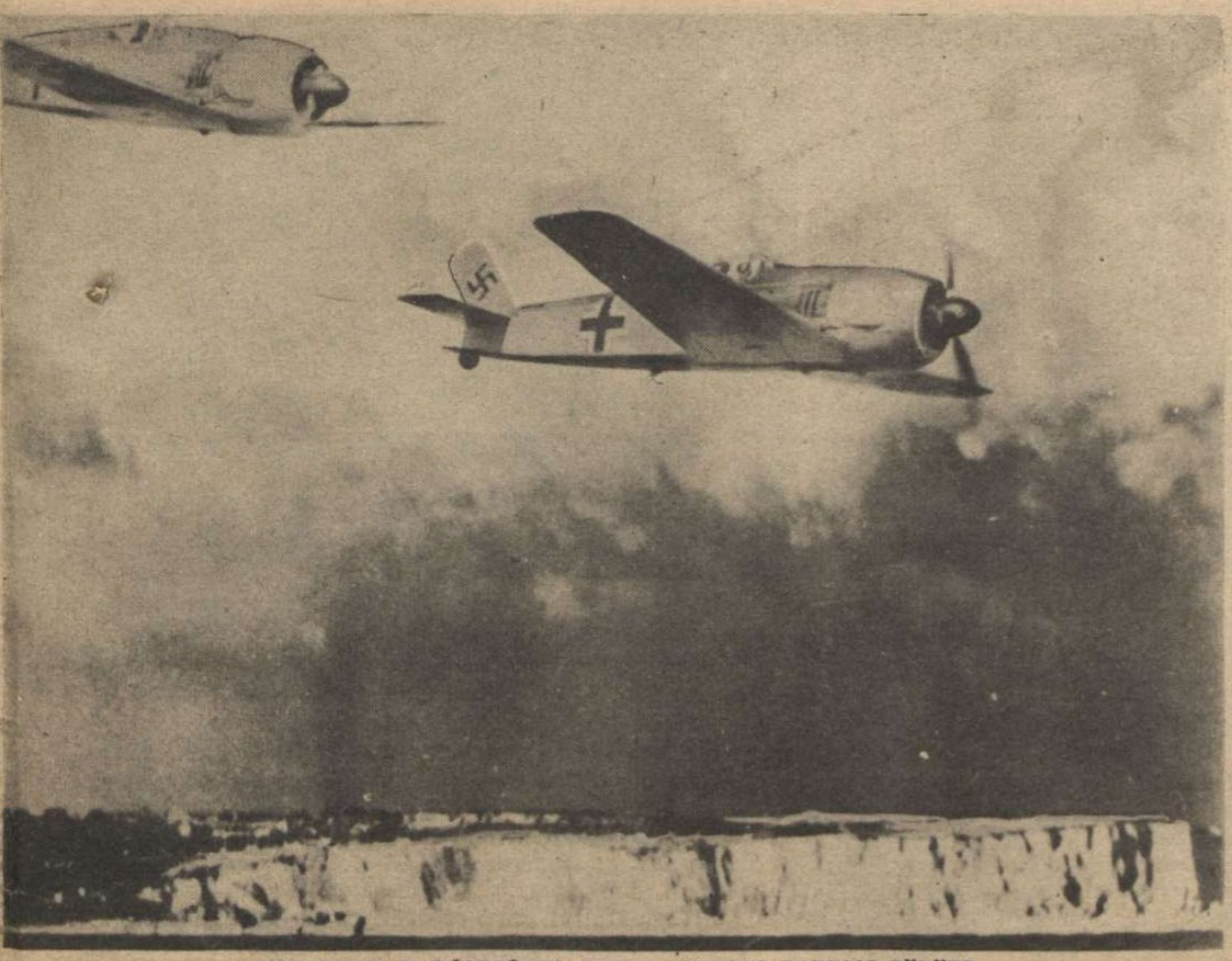

FOCKE-WULF VADÁSZGÉPEK ANGLIA DOVERI PARTJAI FÖLÖTT
A német vadászrepülők a La Manche-csatornán át, a szigetország belsejébe üldözik az angol gépeket

ÚTON AMERIKA FELÉ
A tengeralattjárók rendkívül rossz időjárási viszonyok között érik el hatalmas teljesítményeiket

FORDULATOK

Irta: Rajniss Ferenc

elvágtak utánpótlási vonalaitól. A *Volga és a Don közötti kemény harcok óránként változó hullámzásokban tovább tartanak. A német harci és zuhanóbombázók segítsége felülmulhatatlan erőt kölcsönöz a földön küzdő csapatoknak és megakadályozza mindenütt az elért helyi sikerek kimélyítését és áttörésre való kihasználását.*

Minden nap 25—60 szovjetharckocsi pusztul el az erőszakolt támadásokban, s a vörös légierők súlyos veszteségét mutatja az a jelentés, amely szerint november *11. és 30-a között 309 szovjetrepülőgép pusztult el, a tengelyhatalmak ugyanezen idő alatt elveszett 83 gépével szemben.*

A *honvédvezérkar főnökének* 32. számú hadijelentése arról számol be, hogy az elmult hét folyamán a magyar hadsereg arcvonalán mindkét oldalon megélénkült a felderítő tevékenység.

Saját csapataink tűztevékenységükkel hatásosan zavarták az ellenség gyülekezését és csapatmozgását, továbbá egész arcvonalunkon számos sikeres és veszteségnélküli *felderítő vállalkozást* hajtottak végre. Ezek közül különösen a nyugat- és északdunántúli seregtesteink által végrehajtottak említésreméltók. Ezek a csapatok egy nap alatt tizenegy sikeres vállalkozást hajtottak végre a Don túlsó partján, ahol az ellenségnek súlyos ember- és anyagveszteséget okozva, *20 földerődöt robbantottak fel.*

Ahogy a szombati hadijelentés is megállapítja, az elmult héten a harctevékenység a Don mentén álló honvédhadsereg arcvonalán is élénkebbé vált.

A Sztalingrád környékén megkísérelt szovjet áttörés kudarca s a szövetséges haderők ezzel kapcsolatos hadműveletei nyomán a Don-arcvonal távolabb eső szakaszain is bizonyos nyugtalanság mutatkozik az ellenség részéről, helyenként átcsoportosítások jelei észlelhetők, s a szovjet csapatok élénk felderítő kísérletekkel igyekeznek bepillantást nyerni a szövetségesek erőviszonyaiba.

A honvédhadsereg déli szakaszán ezek a felderítő kísérletek egytől-egyik már kezdeti mozzanataikban meghiusultak, ami nem csupán a védővonal kiváló berendezésének, hanem elsősorban honvédeink példás éberségének tulajdonítható. Bizonyára megnyugvással s örömmel szemléli a magyar közvélemény azt a törhetetlen szellemet és harcos vállalkozókedvet is, amely a honvédhadsereg különböző osztagainak multheti sorozatos vállalkozásaiban nyilvánul meg. E vállalkozások természetesen nem csupán az ellenség hasonló felderítő szándékainak ellensúlyozására, hanem egyes szovjet támpontok szétrombolására is irányulnak.

Csapataink vállalkozó kedvére és készségére jellemző körülmény az a tény — ami egyébiránt haditapasztalataiknak ügyes érvényesítését is mutatja —, hogy a hadijelentésben kiemelt dunántúli csapatok vállalkozásain kívül a felvidéki csapatok arcvonalán is egy nap 22 sikeres járőrvállalkozást hajtottak végre a Don túlsó partján.

Az időjárás a legutóbbi napokban valamelyest enyhült, s a hőmérséklet csak néhány fokkal állott a fagypont alatt.

Sztalingrád körül csak helyi jelentőségű harctevékenység volt, de *Kalinin és az Ilmentó között újult erővel lángolt fel az elkeseredett küzdelem.* A német harci- és zuhanóbombázó repülőgépek megsemmisítő támadásokat intéztek a szovjet menetoszlopai és készenléti állásai ellen. *November 20-a és 30-a között ezen a szakaszon 1172 szovjetpáncélos harckocsi semmisült meg, s a szörnyű vérveszteségek után az angol hírforrások szerint is átmenetileg ellanyhult a nagy támadás. Sztalin erre a fontos frontszakaszra utazott, hogy a német vonalakon megrekedt támadást személyes jelenlétével előbbresegítse.* A németek Toropez környékén elfogták a Sztalin aláírásával ellátott, 139. számú hadiparancsot, amely arról intézkedik, hogy *minden vörös katonát, aki 20 méternél messzebb húzódik vissza az első vonalból, agyon kell lőni. Csak az ilyen vadállati parancsok félemlítik a biztos halálba Sztalin katonáit. A helyi betörések jelentőségét a vörös hadijelentések eltúlozzák, a németek viszont gyorsan elszigetelik a betörő egységeket, s gondoskodnak felmorzsolásukról...*

A *finn frontszakaszon* kisebb ellenséges osztagok betörtek az állásokba, de a lendületes ellentámadások újra helyreállították az összefüggő harcvonalat. Helyenkint a szokottnál sokkal erősebb volt a vörös tüzérségi tűz. Az *aunusi földszoroson* az ellenség háromszor is támadásra indult, de visszaverték. A *jegestengeri arcvonalon* légitámadások ugrasztották szét a gyülekező szovjetcsapatokat. *Murmanszk* és *Kola* kikötői ellen a németek nagy légitámadásokat intéztek. *A vörös hadsereg támad és a vörös hadsereg bánja...*

Afrikában és a tengereken

erőteljesen növekszik az angolszászok vesztesége. A német tengeri és légihaderők november havában 166 hajót, összesen 1.035,200 tonnát süllyesztettek el s ez a háború folyamán a legmagasabb teljesítmény! Ehhez a hatalmas számhoz semmiféle magyarázat nem szükséges. A tengeri háború iramа még mindig fokozódik, s ha a németek és az olaszok eredményeihez hozzászámítjuk a japánok súlyos csapásait a Csendes Óceánon, akkor az angolszászok nagyhangú propagandáját *a félelem kiáltásának* nevezhetjük. A novemberi rekorderedményt magasra emeli az a jelentés, amely arról számol be, hogy a ténylegesen elsüllyesztett hajókon kívül *még 65 hajót, 398,000 tonnát olyan súlyosan megrongáltak a tengereken, hogy elvesztésükkel vagy legalább is tartós kiesésükkel számolni lehet. Az angol légierő november 21 és 30 között 111 repülőgépet vesztett, ezek közül 62 gépet a Földközi tenger térségében.* A német légierő vesz-

PERCENKÉNT 3000 LÖVÉS!
Az új német géppuska bemutatása. A szovjetharcterén alkalmazott új fegyver rettenetes tűzhatása sok szovjetkötelékeket szórt szét az utolsó nagy ütközetekben

ELMERÜL EGY AMERIKAI SZÁLLÍTÓHAJÓ AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK PARTVIDÉKÉN
A tengeralattjáró ágyúlövése felrobbantotta a lőszerszállítmányt...

ÉJJELI HARC A FRANCIA TENGERPARTON A BEREPÜLŐ ANGOL BOMBÁZÓK ELLEN
A négycsövű légelhárító ágyú ontja a gránátokat a magasba, amíg vissza fordul vagy halálos találattól megsemmisül az ellenséges repülőgép. A gránátok röppályája fényes csíkokat húz a fekete égr

„POKOL 4 NAPIG" A JEGES-TENGEREN
Burnett angol admirális jellemezte így az angol hajókaravánra zúduló támadást, amelyről ezt az angol képet Londonban közölték. A tengeralattjárók és a torpedóvető repülőgépek rajai, az angol karaván egységeinek több mint felét megsemmisítették...

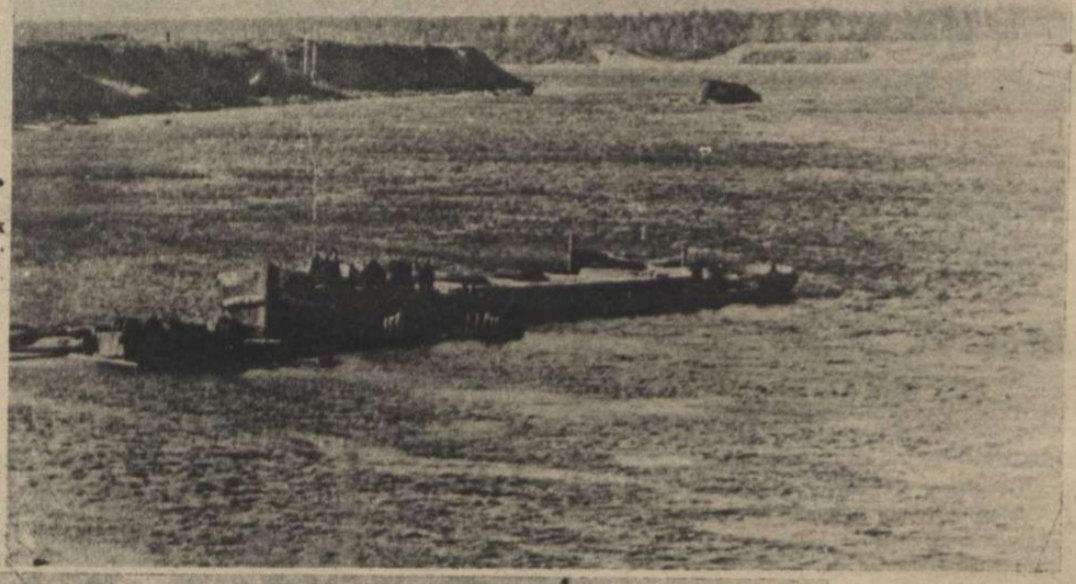

A NÉVA VIZÉN
Összelőtt uszályhajók Leningrád közelében. A tűzérség összpontosított pergőtüze megakadályozta a vörösök átkelését a folyón...

A WOLCHOV
Békét lehel a táj, pedig itt tombol a legelkeseredettebb csata a tengelyhatalmak és a vörösök között

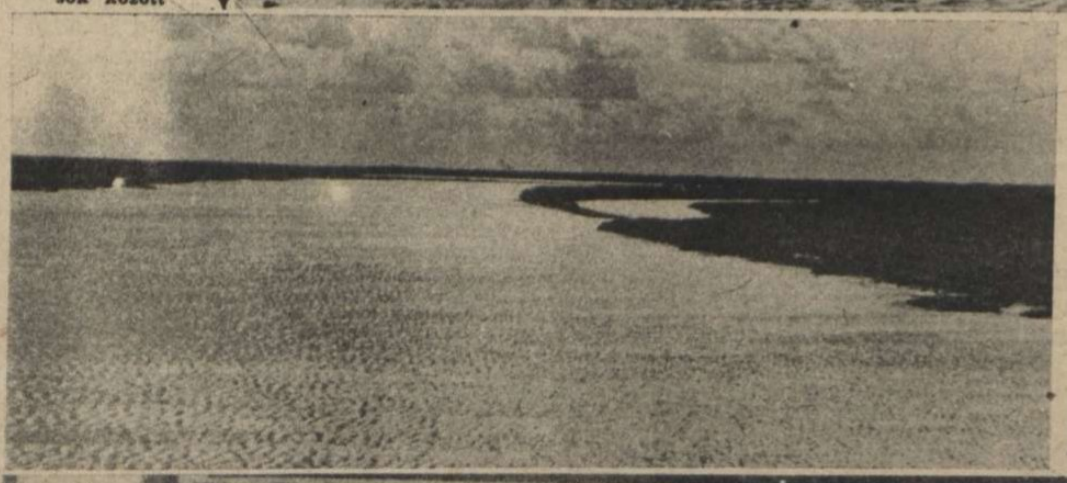

VADÁSZCSAPAT A LAPPFÖLDÖN
A legészakibb frontszakaszon is megélénkült a harc s a végtelen hómezőkön, viharban és csikorgó hidegben folyik az elszánt küzdelem a vörösök ellen

(A Magyar Futár eredeti rádióképe)

tesége ugyanezen idő alatt az Anglia ellen vívott harcokban *50 repülőgép*. Német gyorsnaszádok ismételten előretörtek az angol partok irányába, s több kereskedelmi hajót és egy rombolót elsülyesztettek. Az angol légierő elsősorban az olasz városokat bombázta, a hét folyamán s Németország területe fölött csak szórványos és gyönge berepülésekkel kísérletezett. *Az olasz nemzet változatlan elszántsággal áll nagy vezére mögött, s a békés lakosság ellen intézett támadások csak megerősítik győzelmi akaratát.*

Az *afrikai partok* mentén egy német búvárhajó elsülyesztett egy angol cirkálót, egy rombolót és egy őrhajót. Egy olasz romboló megtorpédózott egy modern könnyű angol cirkálót, amely felrobbant. Az angol és az amerikai hajózást állandóan támadja a német-olasz légierő és a búvárnaszádok sokasága. A repülőrajok súlyos támadásokat intéznek az északafrikai kikötők, az ellenséges repülőterek és gépjármű osztagok ellen. *A tuniszi harcokban 70 harcikocsit, 40 ágyút és 1100 foglyot zsákmányoltak az olasz-német csapatok s a legfontosabb pontokon magukhoz ragadták a kezdeményezést.* Az ellentámadások során az angolszászok több fontos pontot és magaslatot, s hadműveletileg fontos fronszakaszt veszítettek el. *Kirenaikában* csak mérsékelt katonai tevékenység folyt, de a zuhanóbombázók és vadászrepülőgépek az arcvonal mögött igen jelentős veszteségeket okoztak az angoloknak. *A mozgóháború részleteiről érthető katonai okok miatt a tengelyhatalmak a hét folyamán kimerítő jelentést nem adtak ki.*

A hadihelyzet nem ad okot seholsem az aggodalomra, ezt a háborút pedig nem a propaganda és nem a szóharc dönti el, hanem a lelkek és a fegyverek ereje!...

RÖVID EBÉDSZÜNET A FORRÓCSÖVŰ TÁBORI ÁGYÚ MELLETT
A tüzérség éjjel-nappal dolgozik a szovjetcsapatok heves támadásainak vonalán

Tarnopolból indult el...

DÖVÉNYI NAGY LAJOS KORTÖRTÉNETI REGÉNYE

(16.)

Nagyot sétált, végigjárta azt a szakaszt, amit már teljesen elkészítettek. Felmászott a töltésre, pálcájával bökdöste a talpfákat, lehajolt a csavaros szegekhez, amelyek összefogták a szürkén csillogó acélszalagokat, mintha szakértő figyelmét semmi se kerülhetné el. Fogadta az emberek alázatos köszöntését s aztán az erdő felé kanyarodva tért vissza a telepre.

A kantin előtt Buxbaum ácsorgott.

— No, kidobta a lányt? — kiáltott már messziről. — Arra nem gondolt, hogy én nem boldogulok nélküle?

— Majd hozunk cselédet Munkácsról. Addig egy embert berendelek a töltésről.

Odahajolt és suttogva folytatta:

— El kellett küldeni, mert gyereke lesz...

— Cccc... Ne mondja! Csak nem?

Némi büszkeséggel tette hozzá:

— Tőlem...

Buxbaum ráncos képe gúnyosan húzódott össze, szemében ravasz fény lobbant.

— Olyan bizonyos benne, Brandstein Juda? Hátha valamelyik paraszt az apja, hiszen annyian nyüzsögtek körülte! Emlékszik, maga is rajtakapta egyszer az erdőben valakivel...

Nem is válaszolt, otthagyta s visszavonult a bódéba.

Estefelé egy munkácsi suhanc kereste.

— Groszmann Oziástól hoztam üzenetet, — mondta, — arra kéri, hogy jöjjön be azonnal.

— Mi történt?

— Groszmann úr nagyon beteg.

— Csak nem?

— Még délelőtt összeesett a boltban, beszélni se tudott, úgy vitték haza. Lehet, a reggelt se éri meg.

Juda befogatott.

Türelmetlenül váltogatta lábát a szekér mellett, míg az ember lassan, piszmogva szedte rendbe a gyeplőt s aggatta fel az istrángot. A két kis macskaló milyen sokáig döcög majd az úton, mikor ő repülni szeretne a betegágyhoz! Mi történik, ha azalatt Groszmann Oziás lehúnyja szemét? Elhessentette magától a gondolatot, amelynek fekete szárnya egyszerre betakarta, árnyékba vonta minden reménységét. Csak most ne...! Csak addig ne, míg ő, Brandstein Juda, a hüpe alá kerül Rozelével. Az örökösnővel...

— Ne sajnálja a lovakat! — vetette oda a kocsisnak. — Öt koronát kap, ha gyorsan beérünk...

A kis, szőrös rutén hátranézett a szalmaülésről és lelkesen megcsapkodta gebéi hátát.

II.

Az ágyban, tarka dunnák, vaskos, gömbölyűre tömött párnák közt, majdnem mindig húnyt szemmel, viasz-szín arccal fekszik Groszmann Oziás, az engrosszista. Ha kinyitja szemét, tekintete bágyadtan keresi az ablakot, mert az gondolja, sötét van, olyan homályosan lát már. Az éjjeli szekrényen limonádé áll, s a pohár körül csendes, egyforma, percre se szűnő neszeléssel zirregnek a kitartó legyek. Néha nyílik az ajtó, s a résen Rozele feje hajlik be, vagy Brandstein Judáé. Ők nem időznek a szobában, csak Jetta asszony ül órák hosszat az ágy szélén, üres tekintettel, iszonyodva valami látványtól, amit a falon túl ér tán el pillantása, mert mindig azt nézi. Nem is engedik már be egyedül a beteghez, kint tartják a konyhában, ahol a cseléddel veszekedve, edények csörömpölését hallgatva, megszokott míveskedése elvonja a tragédiától.

Negyedik hete, hogy Groszmann Oziás az ágyban hever, ez a soha megnyugodni nem tudó ember, majdnem olyan mozdulatlan, mint a halottak. Az orvos azt mondja: agyvérzés. Ha még egyszer jelentkezik, akkor a ház gazdája nem tér már magához többé, elmegy, itthagyván feleségét, leányát, összegyüjtött vagyonát, készpénzét, váltóit, kötelezvényeit, boltját, rejtelmes követeléseit és kéthetes vejét, Brandstein Judát.

Igen, vejét. Mert azon a júniusi délutánon, mikor porosan, izgatottan, gyötrődő szívvel, maga is a kétségbeesés szakadéka szélére sodortan megérkezett a betegágy mellé Brandstein Juda, az öreg Oziás első szava az volt hozzá:

— Fiam, gyere ide mellém... Csakhogy láthatlak még... Brandstein Juda, vedd el a lányomat. Hallod? Vedd feleségül Rozelét, azt akarom. Minél hamarább... Látni akarlak benneteket és kívánni nektek egy mázeltopot a hüpe alatt... Jetta! Hallod? Hallod, mit mondtam? Ez az én kívánságom és végrendeletem...

Nagyon nehezen beszélt, nyelve kínosan forgott, mint egy idegen húsdarab a szájában, s Groszmann Oziás többször is sírvafakadt a tehetetlenség haragjával, míg ezt a néhány szót el tudta mondani. Olykor megbicsaklott a nyelve, érthetetlen motyogássá zavarosodott a beszéd, csak ő hitte, hogy pontosan azt mondja most is, mint amikor ép agyvelővel rendelkezett maga körül, üzletben, otthon, s imádkozott a sárgafalú templomban.

— Ne várjatok, Brandstein Juda, — suttogta sürgetően a második napon, — ne várjatok sokáig... Én úgy akarlak látni benneteket, mint férj és feleséget. Hallod! Te, vigyázz, az én átkom elér téged a síron túlról is, ha Rozelét valaha elhagynád...

— Ne mondjon ilyet...

Az ijesztően megráncosodott bőrű kéz intett.

— Hagyd csak, Brandstein Juda... Ne fogadkozz... Én ismerlek téged... Te már beretválkozol, tréflit eszel... Nem vagy jó zsidó és én szüköltem magamban, mint a kutya, a félelemtől, hogy mi lesz az én szép és jó leányommal melletted... Csalódtam benned, Brandstein Juda. Nem az eszedben, nem abban, hogy milyen üzletember vagy... Jó üzletember vagy, ez tévesztette meg az én öreg szememet. De rossz zsidó vagy, Brandstein Juda. És nemcsak az üzletben kíméletlen, de mindenkivel, aki a bőrödön kívül él. Átkozni fognak még téged nemcsak a gojimok, de a zsidók is... jajj...

Levegő után kapkodott, hörgőn szedte a lélegzetet és Juda azt hitte, mindjárt meghal. Legszívesebben rákiált, hogy hallgasson, ne ingerelje magát, de nem merte ezt se tenni. Válla közé húzta hát a fejét és hallgatta a borzongató jóslatot.

Rozele később félrevonta.

— Ne haragudjék szegény papára...

Megfogta a lány párnás kezét, mellére vonta, tenyerébe szorítva tartotta ott és komoly pillantását szemébe mélyesztve ingatta fejét.

— Csak nem képzeli, Rozele! Szegény beteg öreg emberre haragudni? Hiszen úgy szeretem, mint apámat! Isten tartsa meg őt... És csak egy vágyam van, — engedelmeskedni neki...

Rozele elpirult.

— Brandstein Juda... Gyere ide.. Látni akarlak, hallod?

Minden percben szólította ezekben a napokban. Leültette az ágy szélére és savanyú, izzadságszagú kezével megragadva csuklóját, odaláncolta maga mellé. Némán nézte, negyedórák-hosszat s ha szája olykor szóra is nyílt volna a szakálla szürke bozótjában, inkább hallgatásra kényszerítette magát. Fürkészte a síma, fiatal arcot, az olajosan fénylő barna szemeket, amelyek nyugodtan viselték el az ő tekintetét, olvasni akart a szem mögött, a domború homlokcsont mögött, szerette volna beásni pillantását agyvelejébe, gondolataiba.

— Hát mi lesz, Brandstein Juda, hallod? — este ezzel vált el tőle, mikor ágya mellett ott állott Jetta asszony és Rozele is. — Mikor házasodol?

Megnyugtatták mind a hárman, s ő bólogatva, motyogva dőlt hátra párnájára, hogy fel-felriadva, el-el szunyókálva megint egy új éjszakát nyerjen a haláltól.

Végre megkötötték a házasságot.

Ha Groszmann Oziás egészséges, sokáig emlegették volna a szegények és gazdagok messze földön ezt a frigyet. Így semmi ünnepséget nem rendeztek, csak éppen Jetta asszony ajándékozta meg a hitközség szegényeit.

A beteg fél karjával magához ölelte vejét, kényszerítette, hogy szinte mellére feküdjék.

— Kedves fiam, Juda... — tördelte, hol nevetve, hol sírva, s könnyei végigfolytak sovány ábrázatán. — Most már nyugodtan halok meg... Az én szép lányom nem marad gyámol nélkül... Ó, bár megérhettem volna, hogy unokát szüljön nekem...

Megrázta fejét s a kövér könnyek szerte repültek szeméből, meghintve Juda kezét, Jetta és Rozele arcát, akik ott kuporogtak, ünnepi bársonyban és selyemben az ágy szélén.

Délután magához intette Judát.

— Ideje, hogy komoly dolgokról beszéljünk egymással, fiam, — suttogta. — Én minden pillanatban meghalhatok, el kell mondanom egyetmást az üzletről, vagyonomról... Le kell bonyolítani sok mindent, hallod...! Grünberg mindent tud, de te ne bízd rá magad. Jó szolga, aki parancsra cselekszik csak... a feje semmit nem ér... Áááá, menynyi bajom volt vele húsz esztendeig...

Türelmesen hallgatta, kitérőit, kacskaringóit, amelyek néha mérföldekre elvitték attól, amit valójában mondani akart. Elidőzött részleteknél, amelyek nem voltak fontosak, se érdekesek; agya, ez a betegségében is nyugtalan agyvelő, most fék nélkül csapongott már, logikátlanul, mint a gyermekeké, akiknek élénk a fantáziája.

Az üzletről egy egész délelőtt beszélt.

— Ne zárd be a boltot, Brandstein Juda, hallod-e! — rázta sovány ujjait intőn feléje. — A bolt olyan legyen neked, mint a parasztnak a föld. Akármi történik, ahhoz vissza lehet térni. Fogadd meg egy öregember tanácsát..!..

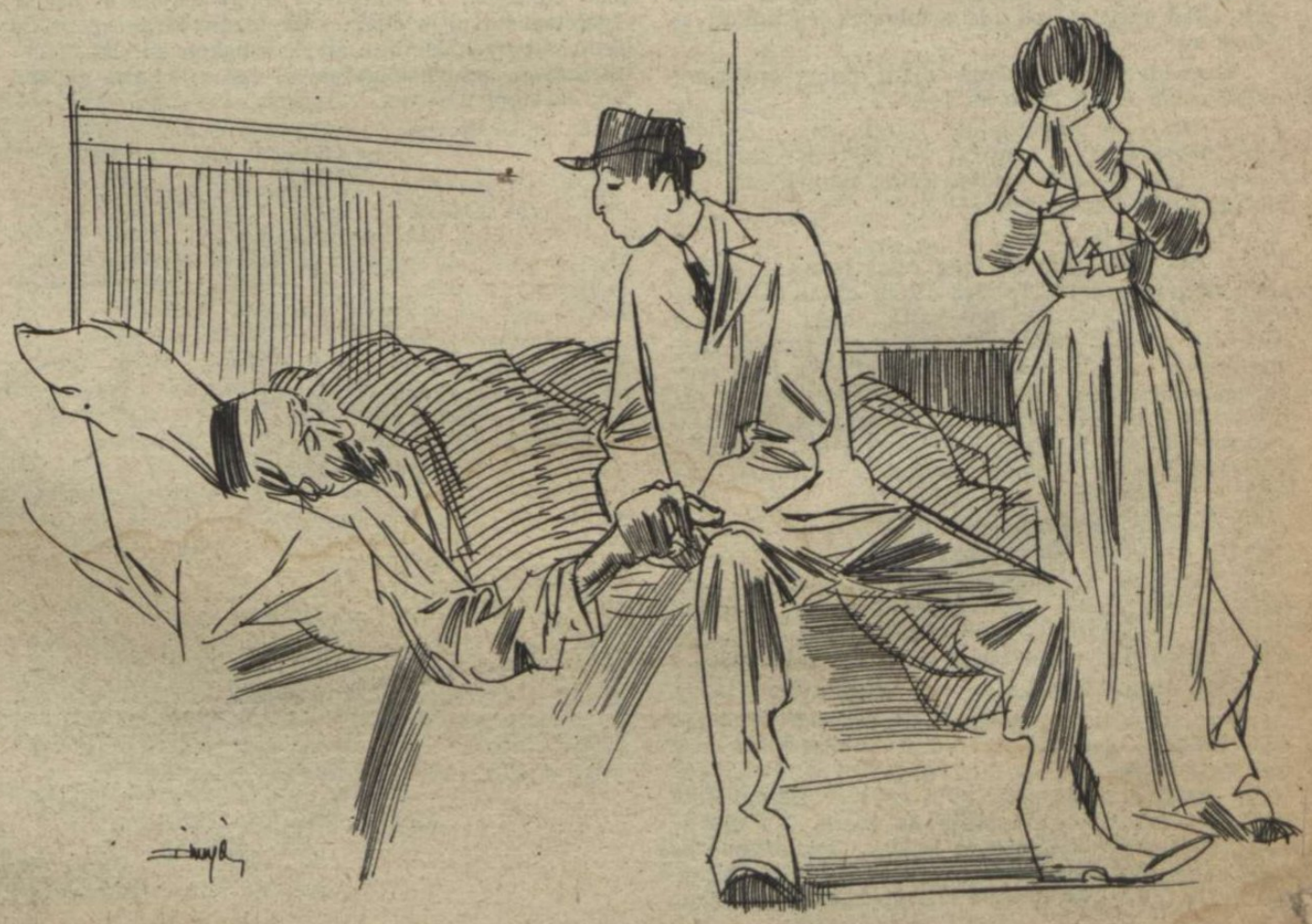

— Jó, papa...

— Ejh! eeejh... Te csak mondod nekem, hogy tudom papa, tudom papa, de rám se fütyülsz... Ha behúnyom a szemem, te is mindjárt lehúzhatod a rollót az ajtón. Te nem szereted a boltot, Brandstein Juda... Ne is mondj semmit! Láttam én... Bezárod... De hallgass rám csak...

S nagyokat nyögve, kínlódva, jajgatva, panaszkodva, mindent elmondott, amit az üzletről tudnia kellett. Számlákat tartott fejében, adósokat tudott fillérig megnevezni, a raktárt az utolsó dekáig pontosan ismerte.

Másnap a bonyolult banküglyeleteket vette sorra, s Juda valósággal szédült attól, amit hallott. Ez a kócosszakállú, mocskos, köldökére csüngő nadrágú, pecsétes kabátú öreg ember százezrek felett diszponált egy darabka hulladék papíroson, amire pár héber betűt firkantott. A pesti bankárok, akik vastag szivarokat szívnak, köves gyűrűt hordanak ujjukon, gumikerekű hintón járnak és pezsgőt isznak esténként, egész életükben nem látnak tán annyi pénzt, mint amennyit Groszmann Oziás egy sor írására kifizetett, vagy kifizettetett Londonban, Krakkóban, Bécsben, Berlinben. Micsoda szédítő gazdagság... Most értette csak: miért nézte le ez a szíjjal övezett derekú, hagyománytisztelő zsidó őt, aki jóformán tacskó létére úgy akart viselkedni, mint a Rotschildok ivadéka.

— No, látod, Brandstein Juda, kedves fiam... — mondotta gyöngéden, mikor végére ért, — erre jó az üzlet... A kis bolt... Te élsz a városban, tudják rólad, hogy nem vagy éppen szegény, van egy tisztes üzleted, az ajtó fölött ott a neved és megtalál mindenki, aki valamiért keres... Megfizeted a te adódat az államnak... a bolt után, fiam... persze, a bolt után... Ki keresgélne tovább? Nincs autód, mint Lánczi Leónak Pesten, még ekvipázsod sincsen, mert gyalog jársz a házad és a bolt közt... De a te gyermekeidet nyugodtan hagyod itt a világban, ha meg kell halnod... Az irigyek szeme nem akad meg rajtad, de a tolvajok és rablók se törnek rád...

Megnedvesítette száraz ajkát félig béna nyelvével, aztán oldalt hajtotta fejét.

— Ott... a szekrényben... ott, ott... A fiókban megtalálod a váltókat... Hetven darab... Mondd csak, Juda... kedves fiam, milyen nap van ma? A gojim naptár szerint...

— Június tizennyolc.

— No, lám... az én öreg rossz fejem... majdnem elfelejtettem... Találsz ott öt darab váltót, per június 20... Az a név van rajta, hogy Gyéressy Ádám... Azokat vedd csak elő, mert azokért holnap jönnie kell valakinek... Hallod? Ki kell azokat váltani holnap. Ha én meghalnék, vigyázz rájuk... és a lejárat napján, ha délig nem viszik el, óvatolni! Érted? Óvatolni, már délután... Menj a közjegyzőhöz... Ötezer korona... Annyi jár érte...

Közelébb húzta magához Júdát, mellénél megragadta a kabátot és mutatta, hogy üljön le mellé.

— Ezekkel a váltókkal mind vigyázz... Az emberekkel is, akik majd eljönnek értük, hogy fizessenek... Hallod, Juda? Ezek mind uriemberek... igazi nagyúri emberek... a gojimok közt...

Juda szemöldöke felfutott a homlokára.

Hogyan? Az öreg Groszmann Oziásnak ilyen barátai voltak? Igazi urak? Földbirtokosok, mint ez a Gyéressy Ádám, akinek két sárga lovát, vadászkocsiját gyakran látta az úton s egyszer elszáguldott mellette négyes fogaton maga az úr is... a csendőrök messziről szalutáltak neki, keményebben, mint a szolgabírónak s a parasztok félrerángatták madzaggyeplős lovaikat, hogy a batár jobban elférjen egyedül az országúton... Váltóra adott nekik pénzt? Hát ezek is megszorulnak? Ezeknek is kell kölcsön? Vajjon Oziás papa kért tőlük kamatot is? Ó, ha őhozzá fordulnak majd, a régi ismeretség révén, — hiszen találkoznak vele, ha jönnek a váltókért, — nem kér percentet. „Parancsoljon velem, — így szól, — örülök, hogy szolgálatára lehetek...“ Kezet fognak vele, meghívják a kastélyba, tán még a tegeződést is felajánlják majd... egyszer... Hiszen ő nem olyan szakállas, régimódi zsidó, mint Groszmann Oziás... Medvés mellényben jár, fényesfogantyús sétapálcája van, jószagú szappannal mosakodik és titokban illatszert használ.

— De azért, ha nem fizetnek, pört a nyakukba... Hallod? Pört... Hadd érezzék: ki az az igazi úr! Akinek a zsebében pénz van... Juda... fiam... az... Hallod? Azzal a Gyéressy váltóval vigyázz különösen. Hamis... te... hallod? hamis...

— Hamis? — kérdezte vissza.

Nem értette. Hogy-hogy hamis? Ki hamisította? Maga Oziás? Vagy kicsoda?

— Az... az öreg Gyéressy fia írta rá az apja nevét... Ott volt Smilovics Niszen, meg Grünberg is, mikor hozta... Öt perc alatt hozta... Ő írta rá az apja nevét... De már tudja az is... megírtam neki... Akkor reggel írtam, mikor beteg lettem. Majd eljön érte... Ne félj, hozza az ötezer koronát...

Halvány mosoly játszott a sovány, vértelen arcon. A győző mosolya volt ez, aki könnyedén végez ellenfelével.

Aztán másról beszélt.

De Juda gondolatai makacsul kerengtek az öt váltó körül. Újra és újra megidézte emlékezetében az országúton robogó négyesfogatot, s a hátsó ülésen azt a szikár, vékonybajuszú öreg urat, akinek annyi tisztelettel tértek ki az emberek, mintha maga volna Ferenc József, a király. Vajjon mennyi pénzt adott Oziás papa a váltókra? Háromezret? Kettőt? Meg kéne kérdezni... Elképzelte, hogy bejön a házba Gyéressy Ádám, s odakint az utcán várakozik rá a hintó, toporzékoló táltosaival, a bakon kocsissal, hátul inassal, akinek tölgyfalevél van a kabátja gallérján, ezüstből.

Bejön és ő az ebédlőben leülteti, míg előkeresi a váltót. „Parancsol egy szivart?“ — ezt kell kérdezni tőle, úgy, ahogy Reményi Hugó kérdezte s nyujtani feléje a dobozt... Szivart kell hozatni holnap... S majd rámosolyog, barátságosan, megértőn, míg könnyedén odaveti: „Hát bizony, a fiatalúr egy kicsit könnyelmű...“ Nem, ez nem jó lesz. Túlságosan alázatos. „A fiatalemberek néha követnek el csacsiságokat“ — így, igen. „Nem kell rájuk haragudni. A jóvérű csikó is ficánkol.“ S aztán kis szünetet tart, rátámaszkodik az asztal szélére, kezében tartva a váltókat és lassan mondja: „Természetesen csak háromezer koronát fizet méltóságod.“ Ez se jó. Túlságosan üzleti hangzása volna. Majd kitalálja még addig, s igen, meg kell tudni, hogy mennyit adott a váltókra a papa. Nem árt, ha az ember barátokra tesz szert ilyen előkelő társaságban...

Gyűrűs szivarokat vásárolt s tapogatózva, kerülgetve megtudta azt is, hogy a kölcsön kétezerötszáz korona volt. Százszázalék, — egészen csinos kamat lenne, ha nem ilyen úriemberekről volna szó... Hogy örül majd az öreg apa, aki megtakarítja a derék summát! Kétszer is megszorítja a kezét és köszöni a gavalléros gesztust...

Groszmann Oziásnak megártott a sok beszéd s az erőltető gondolkodás, mert ezen a napon hirtelen súlyosabbra fordult állapota. Rozele volt mellette egyedül, mikor hörögni kezdett, olyan hangon, mintha torkát öblögetné. Arca kékre vált, sovány kezei görcsösen megragadták a tarka dunnát.

— Jaj, papa... papa! — sikoltott az ifjú menyecske s hozzárohant, hogy segítsen.

Felemelte fejét, melléhez szorította s úgy találták, Jetta asszony, meg Juda, mikor befutottak a sikoltozásra, hogy a leromlott testet félig kiemelte ágyából.

— Megyek orvosért!

Juda hátatfordított és elrohant.

Míg az orvos házáig ért, többször is eszébe jutott, hogy neki kellett volna ottmaradnia a beteg mellett, de bevallotta önmagának: retteg azoktól a percektől, mikor Oziás papával egyedül marad. Az ágyból feléje sütő pillantás átjárja agyát és szívét, a beteg olvas gondolataiban és érzéseiben, pontosan tudja, hogy ő mit akar, mit tervez s egyszer tán ki is mondja, de átkaival együtt, amelyeket fejére szór.

Az orvos vállát vonogatta, mikor Judával együtt lihegve megérkezett és rápillantott.

— Újabb vérzés... Talán, ha eret vágunk rajta...

Feltámaszttatta az öreg fejét s hozzákészült a munkához. Jetta asszony és Rozele elcsukló sírással teljesítették utasításait, Juda pedig odaállt Oziás papa fejéhez, hogy lássa, mi lesz. Csak addig bírta, míg a mosdótálban megjelent, a csontra és bőrre soványodott karon végigcsorogva, egy kis tócsa fekete vér. Érezte, hogy elsápad, szédül, s fejét el kell fordítania, mert mindjárt a földre zuhan. Torkán nyöszörgés szakadt fel.

— No... — nézett rá az orvos, — ilyen gyenge szíve van magának, Brandstein úr?

— Nem bírom nézni, hogy szenved szegény...

— Menj ki, Juda. Menj csak ki, mi majd ittmaradunk, — unszolta szeliden Rozele.

Az ajtót is behajtotta maga után s az ebédlőből hallgatózott visszafojtott lélekzettel. Most meghal vajjon? — zsongott benne a bátortalan kérdés. Nem tudta elhinni, hogy ez bekövetkezhetik. Valami csoda történik egy titkos órában, zengés támad a házban és Groszmann Oziás felkel párnáiról, hogy egészségesen és erősen dolgai után lásson. Annyi erő volt benne, hogy attól még a halál angyalának is

vissza kell rettennie. Szereti pénzét, üzletét, hatalma van az embereken és anyagon, annyi szál kötözi az élethez, hogy azokat nem lehet elmetszeni. Egy perc elég lenne, hogy mindez mégis széjjelszakadjon s az emberből ne maradjon más, mint tehetetlen hús és csonttömeg, nem több, mint a városvégi koldusból, akinek csupán tetvei voltak?

Brandstein Juda most érezte először a halál hideg és fenséges közellétét, amely átfújt csontjain is és rettegéssel töltötte el.

Nem mert megmozdulni. Úgy tűnt neki, hogy háta mögött áll a halál angyala, ugrásra készen, s ha észreveszi őt, jeges ujjaival mindjárt megragadja, elviszi a házból, ahonnét valakit a törvény szerint magával kell hurcolnia. Groszmann Oziáshoz nem mer hozzáférkőzni, hát őt, a gyengét sujtja le. Egész teste zsibbadt s már nem hallott odaátról semmi neszt. Zúgó csend vette körül, valami tompa és vattaszerű némaság, amely agyából áradt és becsavarta kezét, lábát, mellét, mind tömörebben, akár egy súlyos szőnyeg, amibe láthatatlan kezek göngyölik bele.

— Itt van Brandstein úr? — Nyitott be darab idő mulva a doktor.

— Itt.

— Hát kérem, el kell készülni a legrosszabbra. Két-három napig tán elhúzza még az öregúr, aztán...

Legyintett.

— Úgy?...

— Tüdőgyulladástól kell félni, s a szíve...

Bólogatott. Persze, persze... A szíve... Az nem bírja. Az öreg szíve...

Estefelé mégis magához tért és nehezen forgó nyelvvel szólt hozzájuk. A rabbit kívánta.

— Lehet, hogy nemsokára meghalok, — préselte ki melléből kínnal a szavakat, — azt akarom, hogy mindent rendben hagyjak itt, Jetta...

Megint csak Juda ment el Reb Menachemért, hogy a haldokló ágyához hívja.

Az utcán tiszteletteljesen tértek ki a köldökig érő szakállú rebe előtt, aki suhogó selyemkaftánjában, fehér harisnyájában, csatos cipőjében méltóságosan lépkedett Brandstein Juda jobbján.

Az öreg Oziás tekintete felcsillant, mikor meglátta a vendéget. Zihálva lélegzett az izgalomtól, s nagy kínnal beszélni kezdett, görgetve félig béna nyelvével a szavakat.

Vagyonáról rendelkezett.

Juda a háttérbe vonult, s hogy keze remegését eltitkolja, görcsösen megmarkolta kabátja két kihajtóját. Most dől el: mit gondolt felőle a halál küszöbén ácsorgó aggastyán, míg tekintetét egy percre le nem véve róla, figyelte napokon keresztül.

— Mindenem, amim van, üzletem, pénzem, áruraktáram, az én hűséges feleségemé legyen... Hallod, Jetta? Mindenem a tiéd... A bolt, az áru, a készpénz... A követelések... Rozele... gyermekem... gyere ide... Fogd meg apád kezét... A te hozományod a hetven váltó... Ott vannak Brandstein Judánál... Százezer korona...

Megpihent, verejték ütött ki a homlokán s mintha könnyek lettek volna, a sós cseppek végigpereltek orra tövén, lehulltak a barázdán, szája két szegletében és eltűntek szakálla kusza bozótjában.

— Az a pénz is, amit a vasútépítéshez adtam... meg a kantinhoz a te férjednek... Szép vagyon... Hallod, Brandstein Juda? A te kezedbe adom, vigyázz rá!

Kínnal feltápászkodott, remegő karjára támaszkodott és tekintetével megkereste Judát.

— Nem merek többet rádbízni, bár a vőm vagy, lányom férje és unokáim apja... Majd... ha gyermekeid lesznek... Hallod, Jetta? Ha unokát szülneked az én szép lányom, Rozele, akkor adj Brandstein Judának még százezer koronát... Amíg anyád él, Rozele, minden más az övé legyen. A ház is. Hallod? Igy akarom... És az üzletet, Brandstein Juda, az üzletet nem szabad bezárni... Az üzlet kell. Reb Menachem, ez az én akaratom...

Százezer korona, váltókban és a vasúti vállalkozáshoz adott másik százezer, nem is beszélve a kantin tőkéjéről... Csinos összeg! Juda lehajtotta fejét és Tarnopolra gondolt, az apai házra, elérzékenyülten, mintha ez a hatalmas örökség, ez a vagyon a szegény házalóról, Brandstein Josuáról maradna rá. Milyen régen nem jutott eszébe az otthon! Apja, anyja, testvérei arca lassan elfakult emlékezetében, s ha meg akarta idézni őket néha, erőlködnie kellett. Apja dörmögő torokhangja, amely az első időkben, vándorlása alatt s ott kint a faluban, a nyomorúságos kis boltban is még, néha oly tisztán csengett fülében, mintha mögötte állna és korholná, lassan elhalkult. Mint egy távolodó férfi magányos tünődése, akinek lépteit, alakját, szavát elnyeli a köd és messzeség, úgy némult el apja szava benne. És anyja? A korán megőszült Rachel asszony, aki barna parókája alatt észrevétlenül vénült meg a gondoktól és szegénységtől? Hol vannak? Hol vannak ők? Miért gondolt rájuk csak annyi rezdüléssel szívében, mint kedves, de futólagos ismerősökre? Elfelejtette az utcát is, amelyben lakott, nem tudta már biztosan, hogy a vén Chajim boltja merre volt tulajdonképpen... Most, egy idegen nagybeteg, tán haldokló ember ágya mellett jutottak eszébe megint, s egyszerre könny öntötte el a szemét. Majdnem hangosan mondta ki: apám...

Gazdag örökös lett belőle... Kétszázezer korona hozományt kapott a leánnyal, akit feleségül vett. Most már csakugyan hazamehetne egy napon, hintón érkezhetne, a szomszédok csodálkozása közben, selyem kaftánban... Nem, nem megy haza többé... Majd pénzt küld. Sok pénzt, ezer koronát, vagy annál is többet, hogy Brandstein Josuának ne kelljen többé a zsákot vállára akasztani reggelenként... Azt se tudják, hogy már ember, nős, nem voltak itt, hogy szerencsét kívánjanak neki, mint ahogy illik és szokás... Szégyelte volna őket? Mennyivel különb ember Groszmann Oziás és Jetta asszony az ő szüleinél?

Hirtelen összerezzent, mert a rabbi megfogta karját.

— No, Brandstein Juda... — mondta és mosolygott fehér szakálla mögött, — látja, milyen ember Groszmann Oziás, a maga apósa? Isten tartsa meg őt...

Megnyugtatta a beteget, hogy akaratát mindenki tisztelni fogja és a családban semmi viszály nem lesz, ha osztozkodásra kerül a sor. Jiddisre fordította a szót és vigasztaló mondásokat idézett, mély torok-

hangján, miközben dereka ütemesen hajolt előrehátra. Ez már a megszokott mozdulat volt, az imádkozásé, ahogy hosszú évtizedek alatt a szent szöveg recitálása közben beidegződött minden tagjába.

Elbúcsúzott, s méltóságos, lassú léptekkel távozott a házból, Juda kíséretében.

Igy telt el a nap, nyugtalanság és várakozás közben, s a végtelennek tetsző éjszaka is, amely nem hozott álmot a Groszmann-házban senkinek. Juda nyitott szemmel hevert az ágyban, hallgatva Rozele lélekzését olyan közelről, hogy ha akarja, kinyujtott karjával elérheti. Kéthetes házasok, de feleségének ez a meleg szomszédsága most olyan megszokottnak tetszett, mintha évek óta élnének már együtt. Lehet, hogy ő is ébren van? — gondolta egy pillanatra, de nem mozdult a takaró alatt. Nem akart most beszélgetni, nem akart közösséget senkivel. A pénz foglalkoztatta, a vagyon, ami egyszerre, szinte brutálisan ráömlött, az aranynak valóságos zuhataga. Mit kezdjen vele? Mindent tehet, amit csak akar. Hallotta a bankjegyek zizzenését, azt a selymes zajt, amit ott Pesten, a bankban, a pénztárablak előtt ácsorogva jegyzett meg magának. Pénz és asszony, egy szép, telttestű asszony, — ezt kapta az élettől... Nem álmodik-e? A sötétség lassan oszladozni kezdett, a bútorok körvonalai, a fal festett mintái kibomlottak a vak homályból. Az ágy tornyos végét látta, az ablak négyszögét, a szekrény faragott koronáját s a másik szobából gyenge neszt, halk motozást hallott. Jetta asszony, az anyósa kelt fel, vagy Oziás, a beteg após hánykolódik?

— Juda... — suttogott felesége.

— Mi az?

— Ideje volna felkelni...

— Jó.

Nyújtózott és derűsen dugta ki lábát a dunna alól. Elégedetten, mint akinek nincsen semmi gondja a világon. Gazdag ember... Elkezdődik a gazdag ember egy napja. Mit is kell tennie? Foglalkozni tőkéjével, hogy senki se csíphessen el belőle egy fillért, mert a világ tele van irígy és ártó szándékkal. Nem könnyű dolog tőkepénzesnek lenni. Nagy felelősség az! És gyarapítani kell a vagyont, mert amelyik napon ezt elmulasztja, már fogy a pénz...

Eszébe jutott, hogy nagy találkozás várakozik rá ezen a napon.

A váltókért jönnek, hintóval, egy igazi úriember, akit méltóságosnak szólítanak. Királyi kamarás...

Magára rántotta a nadrágot és vetett egy pillantást Rozelére is, aki bokáig érő hálóingében, összeborzolt hajjal éppen papucsba dugta a lábát. Telt idomai átlátszottak a vékony vásznon, melle barna, udvaros bimbói ingerlőn feszítették a csipkét. Lustán mozgott s Juda a birtokos gőgjével gyönyörködött benne.

Harisnyában, nadrágban, hajában apró pihékkel benyitott a szomszéd szobába. Anyósa barna slafrokban éppen vizet nyujtott Oziásnak, föléje hajolt gyöngéden és karja emelte a beteg fejét. Nem volt rajta paróka s egészen fiatalosnak hatott, mintha nem is anyja, de testvére lenne Rozelének.

— Sokáig fog élni... — nyilallott át rajta a gondolat.

A beteg az ajtó nyikorgására odanézett.

— Hogy van, papa?

— Nnna... hát... voltam már jobban, Brandstein Juda...

Furcsán, gurgulázva beszélt, nyelve még kevésbbé forgott, mint tegnap s egy-egy szó nem is formálódott ki szájában rendesen, inkább kitalálni, mint érteni lehetett: mit akar mondani.

A cseléd mezítláb, vizes kötényben átment a szobán, kezében egy lepattogott mázú mosdótállal.

— Ez majd másképpen lesz, — gondolta Juda. — A személyzet legyen tiszta és jólnevelt. Egy tisztességét a csinos cselédek csak növelik.

Csinos cselédek... Marusja... Erről a szőke, lompos lányról jutott először eszébe, mióta elküldte. Vajjon mi történt vele azóta, hogy szomorú kis batyujával elballagott a telepről? Otthon van bizonyosan, apja nyomorúságos kunyhójában és várja, hogy eljőjjön az ideje, megszülje gyermekét. Az ő gyermekét... A vad erdei ember, Risko Ljivák talán a földre teperte, hajánál fogva hurcolta végig az udvaron, mikor megtudta szégyenét. Úgy szokták a parasztok, maga is látta nem egyszer... Aztán belenyugodott, mint a többiek, hiszen Marusja megmondta, hogy ki lesz a gyermek apja. Gondolja a paraszt, hogy pénzt kap a lánya, hozományt, amivel elveszi valaki fattyával együtt. Pár száz koronát. Hát majd meglátja. Fontos, hogy senki se tud róla s nem is kell, hogy itt a házban tudjanak. Majd gondja lesz rá, hogy titokban maradjon...

Felvette azt a ruháját, amit Pesten vásárolt, gondosan lekefélgette és várt. Oziás asztalára számadásokat terített, tollat, porzót készített, elrendezte a papirokat s megnézte, hogy az öt darab váltó a fiókban kéznél van-e.

Nem volt még dél, mikor a ház előtt kocsirobogást hallott, s lovak körme csattogott a kövön, aztán mindkét zaj elhalt.

Kemény, kurta koppanás az ajtón.

— Szabad!

Milyen jól emlékezett rá...

Magas, vékony férfi, csodálatosan finom posztónadrágban, amely a fényes csizma szárában vész el. Karcsú, mint valami fiatal legény, izmos, gomblyukában egy piros, bimbózó rózsa, nyakkendője mellére borul, szélesen, keresztbe, majdnem egészen eltakarja ingét is, úgy simul galambszürke mellénye alá. Kezén őzbőrkesztyű, baljában lovaglóostort tart, ezüst lófejben végződőt.

Mindezt egyetlen pillantással, mohón vette tudomásul, úgy nézte meg, ahogy a férfiak a nőket szokták csak. Finom és kellemes illat áradt belőle, hideg szivarfüst és valami kesernyés jószag, amit még soha nem érzett életében.

Felkelt az asztal mellől, a tollat a papirosra dobta és olyan símán és előkelően, ahogy csak telt tőle, meghajolt. Rámosolygott a vendégre, aki nem nyujtott kezet, csak állt a szoba közepén, mereven, szinte katonás méltósággal, valahová a falakon túlra nézve szürke szemével.

— Mivel szolgálhatok? Ó... persze... — csapta össze tenyerét, ahogy már előre kitervelte, mielőtt a látogató megszólalhatott volna, — az a bizonyos csekélység...

— Maga Groszmann Oziás?

Mosolygott.

— Neeem...! Én a veje vagyok. Brandstein... Brandstein Juda, szolgálatára, méltóságos úr.

— Magánál vannak azok a váltók?

— A váltók? Iiiigen... Iiigen... A... fiatalúr... iiigen. Csekélység, kérem! Ne tessék azt gondolni, hogy azokkal a váltókkal akármi baj lehetett volna...

— Miféle baj?

A hang szigorúan csattant.

— Á... semmi...

Érezte, hogy ostobaságot követett el. De mit? Hiszen tudja, hogy azok a váltók hamisak. Tudnia kell; az ember emlékezik arra, hogy ezer koronás váltókat aláírt-e vagy se.

A szivarok. Most kell szivarral kínálni.

— Tessék helyet parancsolni.

— Nem látogatóba jöttem.

— Egy finom szivarral...

— A váltóimat adja ide.

Az asztalhoz lépett és kihúzta a fiókot. A váltócsomót úgy vette kezébe, hogy a vendégnek látnia kellett: milyen nagy halom bélyeges papír van ott, ahol az ő fiának csekélyke ötezer koronás kontóját folyósították.

— Tessék parancsolni...

Nem a kezébe adta, csak az asztalra terítette mind az ötöt, s hogy jól lássa, aláírásával feléje fordítva.

Egy pillanatig, mintha mindketten vártak volna valamire: mozdulatlanul álltak az asztal két oldalán, szemközt, s körültük a levegő megtelt feszültséggel. Az öreg Gyéressy Ádám kőszürke arca, hideg pillantású szemei, amelyek keresztülnézni látszottak rajta, lassan elvették biztonságát. Nem érezte már azt az előnyt se, amit a magunk négy fala mindig nyújt számunkra, s amelyek közt fölébe kerekedhetünk az idegennek, bármi történjék, mert mi vagyunk otthon, bennünket véd, nekünk ad öntudatot.

Aztán a vendég lassan zsebébe nyúlt és az asztalon heverő váltók mellé dobott egy csomó bankót. A kék százkoronások szétrepültek, néhány darab a földrehullt, bizonytalanul keringélve egy pillanatig. Juda lehajolt és türelmesen felszedte a pénzt, kissé csodálkozva. Mi történt? Mi oka van ennek az úriembernek az ingerültségre? A fia hamisított öt darab váltót, s az öreg Groszmann Oziás adott neki rá készpénzt. Ezért érzi megsértettnek magát?

Egy-egy oldalpillantást vetve feléje, egyenként számolni kezdte a százasokat, ujjai hegyével érezve selymes, finom papírjuk símogatását. Nem, persze, nem hiányzott egyetlen egy sem...

— Kérem, mondta, kissé tanácstalanul, tökéletesen elveszítve már azt a szépen kigondolt sorrendet, amelyet meg akart tartani a barátkozásban, — azért nincs talán harag? A fiatalúr kicsit könnyelmű volt, de semmi baj sincs... Mi szolíd ház vagyunk... Nem kell félni, hogy bármikor megtudja esetleg valaki... Mi diszkrétek vagyunk...

Mosolygott hozzá, kissé előrehajolva az asztal másik oldaláról, mintha pult mögött állna és a vevőt biztosítani akarná a pontos kiszolgálásról.

Gyéressy Ádám csak ezt az édeskés mosolyú arcot látta, ezt a csupasz, ragadozó-ábrázatot, a kerek, nedves szemeket, amelyeknek tekintetében volt a tolakodó bizalmaskodásnak egy elviselhetetlen, nyirkos érintése. Az ábrázat nőtt, nőtt és betöltötte az egész szobát; eltüntek körülötte a falak, a bútorok, minden, — óriás vízióvá terebélyesedett, látta a félig nyitott száj piros bőrén a finom redőket, a fogak ragyogtak, mint az elefántagyar, a széles orr úgy lüktetett, akár egy különös szörny lélegző horpasza. A gúnyos vigyorrá fanyarodott mosoly a behemót arcon úgy fogta tekintetét, mint egy nehéz bűvölet.

— Rendben vagyunk végre? — kérdezte.

Juda nem vette észre, milyen furcsa-rekedt a hangja s mennyi indulat lobog benne.

— Hooogyne... hooogyne, kéremalássan.

— No!

A váltókat eléje lökte a lovaglóostorral, mintha valami tisztátalan tárgy lenne mindegyik; amihez undorodik nyúlni.

— Szakítsa széjjel ezeket!

— Én?

Juda szemöldöke felfutott a homlokára.

— Csak nem képzeli, hogy én hozzájuk érek?

Vállat vont és lassan tépni kezdte a hosszú lapokat. A papír reccsenve szakadt széjjel, újabb és újabb darabokra, amelyek apró szeletekben végül az asztalra hullottak.

— Kérem... Azért miránk ne tessék haragudni... Nem mi írtuk azokra a váltókra a méltóságot...

Nem tudta tovább folytatni.

Csak annyit látott, hogy a levegőben hirtelen megmozdul a kesztyűs kéz, villan az ezüst lófej s arcára már égőn, élesen csattant rá a lovaglóostor fonott szíjja.

— Csirkefogó, pimasz zsidaja...

Keze az ütés helyére tapadt, ahogy karját, már későn, a védekezés ösztönös mozdulatával arca elé kapta. Bámult a vendégre, hátrálva, szűkölve, mert azt hitte, hogy az ütések zápora zuhog majd rá, s minél nagyobb távolságot akart kettőjük közt. Várta az ordító hangot, a káromlás szavait, a gyalázkodását is, de nem történt semmi. Gyéressy Ádám megfordult és nyugodt léptekkel tartott az ajtó felé. Lenyomta a kilincset s a következő pillanatban vékony alakja eltűnt, csak a visszahajló ajtószárny barna deszkáját látta már, de az is olyan halkan húzódott vissza helyére, mintha egy szelíd gyermeki kéz hajtaná be.

Ez a zajtalan távozás volt az első tudatos észrevétele, amely a körülte szédítően forgó világból agyában megragadt és gondolkodásra késztette. Az ijedtség kongó szívdobogása verte bordáit, de csodálkozott. Aztán arcát érezte, az égő, nyers fájdalmát, amelyhez hasonlót gyermekkorában érzett egyszer, mikor a tarnopoli utcán egy polyák kocsis végigvágott rajta, mert szekerének saroglyájára kapaszkodott. Ujjai szinte elviselhetetlennek találták az ütés helyének forróságát, s valami nyirkosat tapintottak a felduzzadt bőrön.

Megnézte tenyerét: — véres volt.

Rémülten tapadt tekintete a vörös foltra, amely nedvesen csillogott.

— Meghalok... megölt... ez nyilallott át rajta.

Aztán a tükör felé fordult, hogy lássa magát.

Halántékától álláig egész bal arcán végighúzódott egy kék, duzzadt barázda, amelyen két, vagy három helyen szivárgott bőre alól a vér. Cérnavékony erecske, mindjárt meg is alvadt, s feketén csíkozta át ábrázatát.

Le kéne törölni.

Zsebébe nyúlt, de csak a bankók akadtak ujjai közé.

Most már a szégyen fordult fel benne, olyan hirtelen, mintha gyomra kívánkoznék ki bensőjéből. Torkában keserű csomót érzett, lélekzeni is alig tudott tőle, sípolva, szaggatottan kapkodott levegő után s keze ökölbe szorult, olyan indulattal, hogy körmei felsebezték tenyere bőrét.

— Te... — fenyegetett az ajtó felé — te...! Ő, hogy száradjon el a jobb kezed, amivel megütöttél! Tapogass, mint a vakok a falat, hogy ne láss többé egy megszégyenített embert életedben! Legyél te és a te maradékaid, mint a pelyva, amit elszór a szél! Igyál az Örökkévaló tüzes haragjának poharából! Te...

Az utcán, dörögve a macskafej-köveken, most indult el a hintó.

Hörögve átkozódott, szemeit elborította a vér és meg kellett támaszkodnia a falhoz, hogy el ne szédüljön a tehetetlen dühtől, amely marta mellét, mint a tűz.

— Folytatjuk. —

SZEMELVÉNYEK EGY „HAMISÍTATLAN" SZÜLETÉSNAPI KÖSZÖNTŐBŐL,

avagy mivel lepte meg a derék Churchill az angolszász világot saját születésnapján...

«Eljutottunk a megváltás küszöbére!...

...de még nem vagyunk a győzelem küszöbén...

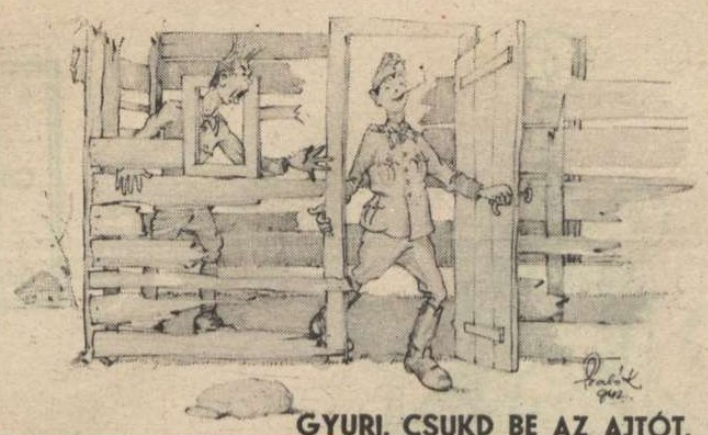

GYURI, CSUKD BE AZ AJTÓT, MERT HUZAT VAN!

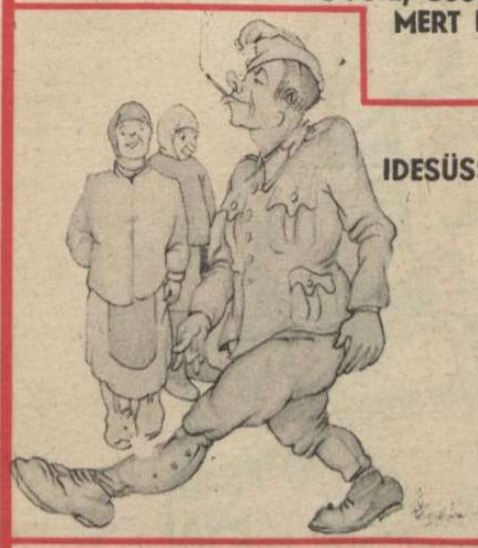

IDESÜSS MARUSZJA!!

MIKULÁS A SZÖVETSÉGESEKNÉL...

Amerika: *«Ne óbégassatok annyira a cipőtök és a csizmátok után, — talán jövőre visszahoz mindent a Mikulás...»*

A KÜLFÖLDI RÁDIÓ HATÁSA!

Bernát: *Mondd csak, Aladárkám, nem vagy te, — hogy úgy mondjam — összeférhetetlen nálam?...*

Jack. H. d. Weinberougher: *Holnap megtámadjuk a balszárnyon a gojókat!*

Morris G. A. Oesterreicher: *Holnap sabesz van, Jakabkám, süsü vagy?*

Salom. E. W. T. Brown: *Ezt a mázlit, ami ennek a Rammelnek van!*

HERNYÓTALPAS W. C. HADAPRÓDOK

...Az eddigi megpróbáltatásokon már túljutott Anglia, az államoknak és a fajoknak ez a csodálatos egyesülése, amelyet Brit Birodalomnak neveznek...

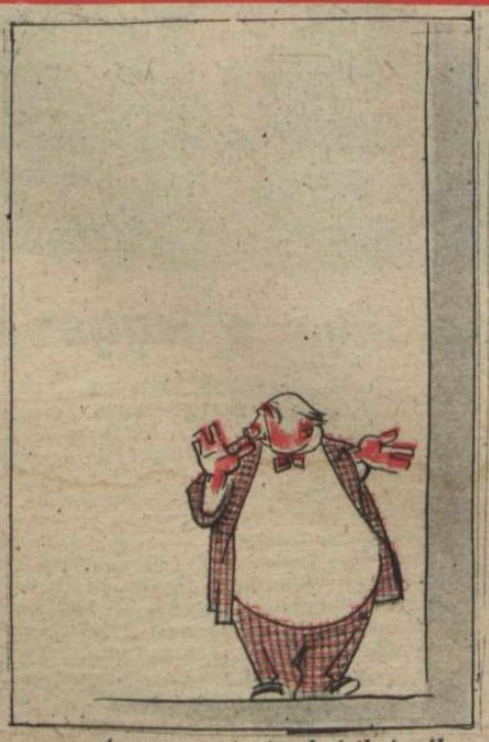

...A nyugat- és északafrikai vállalkozás az Egyesült Államok elnökének vezetésével és felelősségével zajlott le...

...Alexander támadásának az volt a célja, hogy a franciák ráébredjenek kötelességükre.

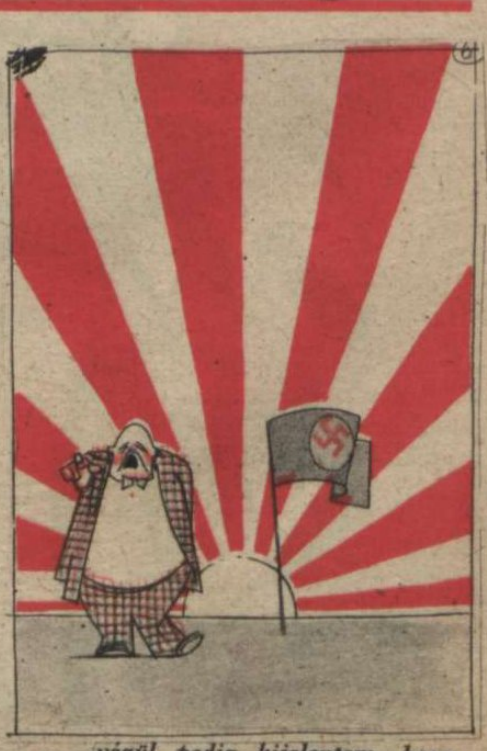

...végül pedig kijelentem, hogy rövidesen pirkad az 1943. esztendő hajnala!...»

MAGYAR FUTÁR. Politikai hetilap. A szerkesztésért felel: DR. RAJNISS FERENC lészerkesztő. A kiadásért felel: Grátzer Antal. Szerkesztőség: V., Gr. Klebelsberg-utca 29. Telefon: 120-856. Kiadóhivatal: Budapest, VIII., József-körút 19. Telefon: 132-883, 138-928. — Előfizetési ár egy évre 10 P, félévre 5 P, negyedévre 2.50. Egyes szám ára 20 fillér. Csekkszámla: 21.363. Kéziratok, képek, rajzok megőrzését vagy visszaküldését a szerkesztőség és a kiadóhivatal nem vállalja. — Nyomatott a Stádium Rt. ofset-körforgógépén, Budapest, V., Honvéd-utca 10. Felelős: Győry Aladár igazgató.

A lapot küldi:

.....

Cím: .....

.....

Tábori posta szám: .....

Megtekinthető és kapható a Stádium könyvkiadónál: VI. Rózsa-utca 111 és minden könyvkereskedésben.

Stádium könyvkiadó karácsonya a leggazdagabb!

1. Jánossy István: V. HORTHY ISTVÁN, A REPÜLŐ. Ára 20.— P.
2. Dr. Balás-Piry László: HITLER MŰVÉSZEI. Ára 36.— P.
3. Balogh Barna: KÉT VILÁG VÁNDORA. Ára 8.50 P.
4. V. Faraghó Gábor: SZOVJETOROSZORSZÁG. Ára 12.— P.
5. Eszterhás István: SZEGÉNYEK SZERELME. Ára 8.50 P.
6. Barsi Dénes: MEZEI FÜST. Ára 8.50 P.
7. Salvatore Gotta: HÁROM SZERELMES ASSZONY. Ára 8.50 P.
8. V. Görgey Vince: HAJRÁ PÁNCÉLOSOK! Ára 12.— P.
9. Havassy Erzsébet: A HÁROM MORVAY. Ára 9.20 P.
10. Kádár Lajos: KUJTORGÓ LELKEK. Ára 8.50 P.
11. Dr. Blaskovich Lajos: ŐSHAZA ÉS KÖRÖSI CSOMA SÁNDOR CÉLJA. Ára 10.— P.
12. Kalmár Gusztáv: MAGYAR GEOPOLITIKA. Ára 8.— P.
13. D. Kenese Erzsébet: VEZÉREK. Ára 10.— P.
14. Tomor László: HARCOK AZ OROSZ ÉGEN. Ára 8.— P.
15. Pataky Géza: ÉG ÉS FÖLD KÖZÖTT. Ára 8.— P.
16. Zubor István: TAMÁS. Ára 8.— P.
17. Walter Tibor: A REPÜLŐ EMBER. Ára 8.— P.
18. Svachulay Sándor: REPÜLŐÉLETEM. Ára 10.— P.
19. Raczkó—Jánosy: A LÉGIERŐK HADITUDÓSÍTÓI JELENTIK. Ára 8.— P.
20. Sebesfi László: REPÜLŐHŐSÖK. Ára 8.— P.
21. Czillei Géza: A LÁTHATATLAN FRONT. Ára 8.— P.
22. Segesváry Izabella: A PÖTTÖM CSALÁD. Ára 9.80 P.
23. V. Hefty Frigyes: MÉGIS REPÜLTÜNK! Ára 8.— P.
24. Lakatos Vince: ÁRVA NÉPEM. Ára 8.50 P.
25. Johanes Öhquist: A FÜHRER BIRODALMA. Ára 12.— P.
26. Bisits Tibor: LÉGIHÁBORÚ. A két kötet ára 12.— P.
27. Saád Béla: A DUNÁTÓL A DONIG. Ára 8.50 P.
28. Szappanyos Gabriella: ÁRVA LINKA. Ára 8.50 P.
29. Zádor István: ÁLMODÓ OÁZISOK. Ára 10.— P.

ILLÉS A.